

07.03–20.03.2013

SELVERI
**LÄÄDA-
PÄEVAD**

1⁴⁹
2,81/kg
tavahind 2,24

**PÄEVA-
PAKKUMINE**
Teisipäev 12:03



-33%

Salvest
hapukapsaborõ veiselihaga või rassolnik
veiselihaga 530 g

Toodetud Eestis

5⁴⁹
tavahind 8,49

**PÄEVA-
PAKKUMINE**
Teisipäev 12:03



-35%

Vastse-Kuuste
Maamehesink kg

11⁹⁹
tavahind 18,90

**PÄEVA-
PAKKUMINE**
Teisipäev 12:03



-36%

-42%

Dreamland
tekk Aloe Vera
150x200cm
1 tk

Dreamland
padi tepitud Aloe
Vera 50x60cm
1 tk

3⁹⁹
tavahind 6,90

**PÄEVA-
PAKKUMINE**
Teisipäev 12:03



Paulig
filtrikohv Classic
250 g
8,00/kg

2,00

Fotodel on illustratiivne tähendus. Pakkumised kehtivad kuni kaupa jätkub.

Eesti Päevaleht

ajaleht.epl.ee
HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 50 | TEISIPÄEV, 12. MÄRTS 2013


Foto: Vaiko Noor, Läänemaa


Foto: Murel Truu, Ida-Virumaa


Foto: Lis Treimann, Pärnumaa


Foto: Gert Sarv, Harjumaa


Foto: Rene Velli, Harjumaa

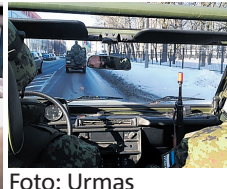

Foto: Urmas Veersalu, Harjumaa


Foto: Eero Pajula, Luksemburg


Foto: Siiri Augva, Harjumaa


Foto: Karoliina Aedma, Iirimaa


Foto: Hille Saluäär, Harjumaa


Foto: Maido Lipp, Lääne-Virumaa


Foto: Rülo Paas, Pärnumaa


Foto: Gunnar Toomemets, Harjumaa


Foto: Mati Tint, Valgamaa

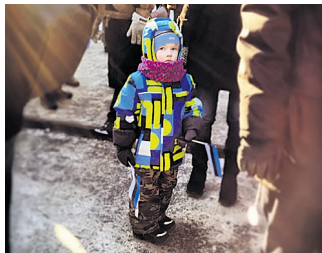

Foto: Alar Madisson, Tartumaa


Foto: Alar Karu, Viljandimaa


Foto: Margit Kõrvits, Harjumaa


Foto: Kerli Bender, Tartumaa


Foto: Jaanus Jürna, Harjumaa


Foto: Karin Kase, Harjumaa

Nemad tegid ajalugu

Eesti Päevaleht avaldab toimetuse valiku kaadritest, mille jäädvustasid 7609 inimest 24. veebruaril „Eesti minuti” fotoaktsiooni käigus. Järgmine pildistamiskampaania toimub Eesti 100. sünnipäeval. **Loe ka lk 4**

Eesti Päevaleht

●●●

Täna digilehes

●●● Möista, mõista: kes oli see, kes taipas jagada ühe ööpäeva 24 tunniks?
●●● Uuring: naised jäävad rahaasjades meestele alla

SAVISAAR: OSSIPENKO FIRMA EI SAA HAKKAMA

Tallinna linnapea Edgar Savisaare sõnul vastavad teated kuhjuvast prügist ja probleemidest Nikolai Ossipenko firmaga Ekovir tõele ning ettevõtte pole seni oma tööga hakkama saanud. „Sõit-

sime täna hommikul läbi linna-osa ning kuigi asjad on paranenud, siiski mitte piisavalt. Terve möödunud nädala venitati ja lasti prügil kuhjuda,” ütles Savisaar. **Delfi**



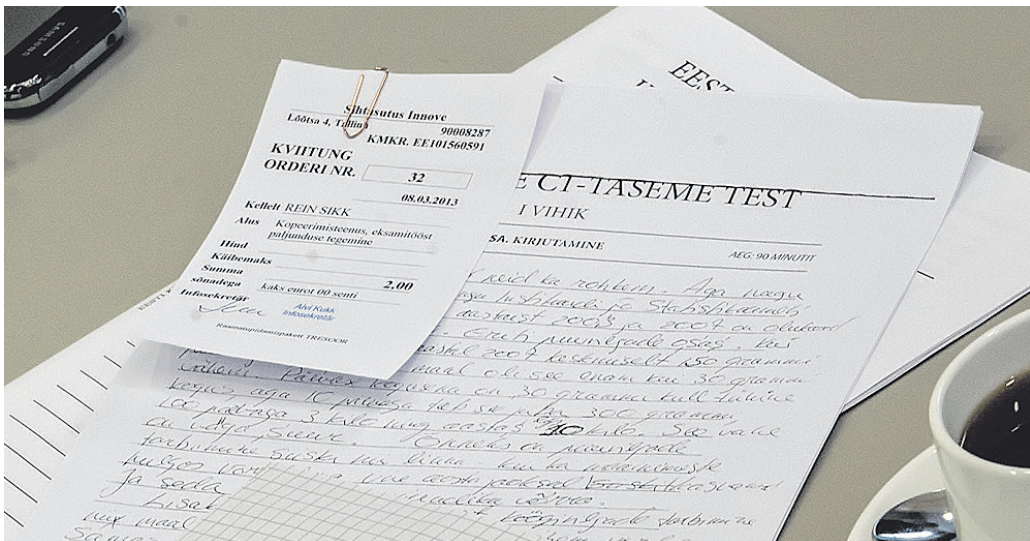
KASUTATUD AUTODEST

Maanteeameti eksperdi Jürgo Vahtra sõnul on eestlaste teadlikkus kasutatud auto ostmisel väike. Tema hinnangul liigub Eesti tänavatel 50 000–100 000 avarii järele taastatud autot. **ERR**

E-ETTEÜTLUS

Vikerraadio ja Eesti Emakeeleõpetajate Selts kutsuvad kõiki huvilisi neljapäeval emakeelepäeval kirjutama e-etteütlust, mille tekst loetakse raadios ette kell 10.30. **EPL**

kubiseb igasugustest küsitavustest



Sooritatud keeleksam, milles vastuste kirjutamiseks nappis ruumi.

selt õige, aga vales vormis vastus on vale.

Küsimärk oli ka GPS-i või digiboksi kasutusjuhendist õigete vastuste leidmine, mis tehnikakauge inimese jaoks on suhteliselt kaelamurdev. Miks peavad muulased suutma neid juhendeid analüüsida, kui reaalelus saavad nad koos ostuga alati ka näiteks venekeelse juhendi?

Teadsin juba eksamile minnes, et hoolimata tulemusest, esitan apellatsiooni, vaidlustan selle, et näha, kuidas süsteem toimib. Kuigi eksamitunnitus oli viide apelleerimise võimalikkusele, puudus nii Inno-

ve kui ka haridusministeeriumi veebilehel selleks vajalik meiliaadress.

Riigi ressursi raiskamine

Ministeeriumi pressiesindajal kulus kaks päeva hämmastava vastuse saatmiseks, et delikaatsete isikuandmetega kiri tuleb saata ministeeriumi üldaadressile. Apellatsiooni vastuses heideti mulle aga ette riigi ressursi raiskamist, sooviti keelata tulevikus eestlastel keeleksamiga tegemine ära.

Eksamitööga tutvumine. Kaks tundi Innove spetsialistidega. Selgitan, mis mind häirib. Kogen mõistmist, aga

sellest enam vankumatut usku eurodirektiividesse, mis välisvat muutusi. Kogetav meenutab euronormide kehtestamist kaubanduses. Praegu on aga samade direktiivide valguses peenemates külapoodides müügil isegi koduõlu, küpsetised tulevad poeahjust, memme mooski on letil. Saab, kui tahetakse.

Peaküsimus on siiski: kas C1 eksam on muulaste kiutamiseks, nagu väidetakse. Kogesin, et pigem toovad tänased nõuded kaasa solvumist, kui usku Eesti muulaste sõbralikkusse. Lõimumine sellest ei võida. ●

Etteheited ja vastulaused C1 eksamile

1. Kuulujuttude kumulatsioon

Isegi eestlased ei saa hakkama. Väidetavasti ei suuda keeleõpetajadki maksimumpunkte koguda.

Vastulause: Euroopa keeleõppe raamdokumendi tasemed on välja töötatud võõrkeeleõppija keeleoskuse edenemise verstopostide määratlemise eesmärgiga, mitte emakeelekõneleja jaoks. Maksimumpunktid on ambitsioonikas ja pürgimist väärt sihtmärk, eksaminandile on olulisem vastava keeleoskustaseme saavutamine.

2. Hävitav statistika

Kümme aastat tagasi oli eesti keele kõrgtaseme eksami sooritusprotsent 62,46, mullu tegi C1 eksami ära vaid 30,72% inimestest.

Vastulause: Kuni 2008. aastani kehtinud eksamisüsteemi tasemenõuete kohatine üldsõnalisus mõjutas eksamite raskusastet. Üleeuroopalised Euroopa Nõukogu tasemete nõuded on objektiivsed, mida koostajad ei tohi ise leevendada ega karmistada, eriti kui antakse välja Euroopa Nõukogu tunnistused. Statistika näitab, et sooritajate protsent on suurem madalamate tasemetega puhul, kuid kahaneb oluliselt kõrgematel tasemetel.

3. Tohtu aja- ja sõidukulu

Seitse kuud eksamile registreerimisest kuni tööga tutvumise võimaluseni. Tööga saab tutvuda üksnes Tallinnas.

Vastulause: Tõepoolest, kogu eksami läbiviimisel on tegemist aeganõudva protsessiga. Eksamitööd säilitatakse Tallinnas ning sellega tutvumise eesmärk on tagasiside saamine oma keeleoskuse kohta, seda annavad aga vaid Innove tasemespetsialistid.

4. Ebaselged tööjuhendid

Need, millest juttu põhiloo.

Vastulause: Kontrollitavad aspektid on esitatud näidismaterjalides ja lähtuvad C1-taseme nõuetest. C1-taseme eksamil mõõdetakse nelja osaoskust ja hindamisel arvestatakse osaoskusele omaiseid aspekte. Kirjutamisülesannete puhul ei ole teemasid võimalik valida iga isiku soovist või eripärasest lähtuvalt, kõik testisooritajad peavad olema sarnases olukorras. Ühine ülesanne aitab tagada hindamise standardiseerituse ja usaldusväärsuse.

5. Küsitavad ülesanded

Arusaamatu, miks peab muulane suutma aru saada eestikeelsest GPS-i kasutusjuhendist, kui reaalelus on tal venekeelne alati ostuga kaasas.

Vastulause: Raamdokumendist lähtub, et C1-tasemel keelekasutajalt eeldatakse ka juhiste lugemise pädevust: mõistab üksikasjalikult pikki keerukaid kasutusjuhendeid ja tegevusjuhendeid uue masinaga töötamiseks.

6. Ligipääsmatu apelleerimisvõimalus

Võimatu on leida meiliaadressi eksamitulemuse apelleerimiseks. Ka haridusministeeriumi pressiesindaja ei tea seda.

Vastulause: Apelleerimisvõimalusest teavitatakse inimesi nii suuliselt kui ka kirjalikult. Haridus- ja teadusministeeriumi kontaktid on avalikult kättesaadavad.

7. Edasijõudmise võimatus

Kuigi Euroopas on kõrgeima taseme eksam C2, pole Eestis seda juurutatud, võttes seega edasijõudnud keelekasutajalt võimaluse end edasi arendada.

Vastulause: C2-taseme puhul on tegemist kõrgeima kirjeldatud keeleoskustasemega, mida iseloomustab „eriti edukale õppijale omane täpne, kerge ja asjakohane keelekasutus”. Nii kõrget keeleoskustaset Eestis tööalaselt ei nõuta ja seda riiklikul tasandil ka ei mõõdeta.

Punktidele 1–5 ja 7 vastasid SA Innove töötajad Kersti Sõstar (keelekeskuse juhataja), Pilvi Alp (tasemeeksamite valdkonna juht ning eesti keele B1-taseme peaspetsialist) ja Sirje Annik (eesti keele C1-taseme peaspetsialist) Punktile 6 vastas Riina Koolmeister (haridusministeeriumi keeleosakonna asejuhataja). Loe asjaosaliste pikemaid seletusi aadressil: <http://www.innove.ee/et/ees-tee-keele-tasemeeksamid/vastused>

VAHETA OMA DŽIIP TÕELISE JEEP® GRAND CHEROKEE VASTU!

Valik 3.0 CRD Overland varustusest:

- ★ Quadra-Drive II aeglustiga 4WD süsteem
- ★ Quadra-Lift õhkvedrustus
- ★ High Performance Handling Group
- ★ Klaas-panoraamkatus
- ★ Ventileeritavad nahkistmed
- ★ Soojendusega puit/nahk-rool
- ★ Pagasiluugi elektriline ajamsulgur
- ★ Bi-ksenoon esituled
- ★ Puutetundlik 40 GB HDD DVD/CD/MP3 navigatsioonisüsteem
- ★ Tagurduskaamera
- ★ Kiirrendus 0-100 km/h 8,2s
- ★ Lubatud haagise mass 3500kg

Uue Jeep® Grand Cherokee kaasa 3000 € Jeep® raha.

Vali ise, kuidas kasutada! Tutvu võimalustega: www.jeep.ee

Keskmine kütusekulu 8,3 l/100km, CO₂ emissioon 218 g/km.

Kampaania kehtib kuni 31. märtsini või kuni autosid jätkub.

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS Jeep® esindused • Tallinn • Peterburi tee 50a • Tartu • Ringtee 61 • Pärnu • Riia mnt. 231a • Jõhvi • Jaama 42a • Viljandi • Pargi 3b • Rakvere • Haljala tee 1, Tõrremäe • Kuressaare • Tallinna 82b • www.jeep.ee • Jeep® on Chrysler Group LLC registreeritud kaubamärk.

Maamaksu vastu läheb kohtusse 18 koduomanikku

Kaebuste esitajad on peamiselt äripinna elanikud ja kinnistute kaasomanikud.

Ann-Mari Nergi
ann-marii.nergi@epL.ee

Selle aasta algusest kehtima hakanud kodualuse ma maksuvabastus on kaasa toonud rahulolematust paljudes koduomanikes, kes esmapilgul vabastuse saajateks küll kvalifitseeruks, kuid ei saa seda. Kinnistu omanik on ka rahvastikuregistri järgselt sinna sisse kirjutatud, aga tegelikult sai eelmistest aastatest suurema arve. Nüüd on maksumaksjate liit koos omanike keskliduga kokku kogunud 18 inimest, kes ei ole rahul maamaksu vabastuse piirangutega ja kelle reaalsete näidete põhjal on esitatud ka sama arv kaebuseid Tallinna halduskohtule.

Kuigi omanikud protesteerivad seadusandja ehk riigi vastu, esitatakse kaebused maksu- ja tolliameti (EMTA) vastu, kuna just EMTA on maksuteadete väljasaatjana nende eest ka vastutav.

Vaidlustatud summad varieeruvad kahest eurost kuni 2331 euronini ning kui enamik kaebuse esitajaid elab Tallinnas, siis esindatud on ka Maardu ja Pärnu linn. 18 kohtusemineja põhjused jagunevad suuresti kaheks: ühed pole rahul sellega, et kui nende kortermaja alune pind jaguneb elamumaa ja ärimaa vahel, saavad nad küll elamumaa pealt vabastust, kuid esimesel korrusel asuva äripinna tõttu peavad nad kinni maksta ka ettevõtete maamaksu. Teine kaebuste grupp on kinnistute kaasomanikelt, kes saavad 1500 m² maksuvabastust kogu kinnistu ehk kõigi kaasomanike peale kokku (eelmisel aastal kehtis Tallinnas vabas-



Silja Lepp pole rahul, et sel aastal saab maksuvabastust vaid 750 ruutmeetri eest. Foto: Tanel Meos

Omanikud protesteerivad riigi vastu, kohtusse kaevatakse maksuamet.

tus 1500 m² igale kaasomanikule). „Kaebuses aga leiame, et selline piirang on vastuolus põhiseadusest tuleneva võrdse kohtlemise põhimõttega ning seega osaliselt põhiseadusevastane,” selgitas maksumaksjate liidu jurist Hiie Marrandi.

Maksumaksjate liidu jurist Gaily Kuusik on aga samuti üks kaebuse esitajatest, kuna ka tema korter asub osaliselt äripinnal. „Saame justkui karistada, et maja 30 protsendi

ulatuses äripinnal asub. Õiglane oleks, kui ärid jagaksid omavahel proportsionaalselt maksu ära,” rääkis Kuusik.

Arve üllatas

Kaebuse esitanud Silja Lepp kirjeldab, et kui eelmisel aastal ei maksnud ta 1347 m² krundi eest (pool kaasomandist) sentigi, siis sel aastal laekus 210 eurone arve. Sama suur summa ka Lepa pensionärist emale, sest 2700 m² krundi pealt

KOMMENTAAR

Seadused ei tohi olla suvalised

Carri Ginter

advokaadibüroo Sorainen

Kindlasti tuleb sellist initsiatiivi julgustada, kus inimesed end kokku võtavad ja ebaõiglusele vastu astuvad. Ka tuginemine võimalikule põhiseadusevastasusele tundub loogiline. Eelkõige sellepärast, et seadusandja valik ei tohiks olla suvaline.

Meil on Eestis praegu palju sellist praktikat, kus viga või lohakus toob inimestele kahjulikke tagajärgi. Maamaksu puhul ma neid valikuid ehk otseselt lohakuse arvele ei kirjutaks aga tundub, et siin on palju ebaselgust. Kõiki puudutava seadusemuudatuse juures peaks tegema kindlasti rohkem teavitustööd ja tagajärgede ettenägemise võimekus peaks olema ilmne. Kui seadusandja ütleb, et eesmärk on koduomanike olukorda parandada, aga tegelikult lähevad koduomanikud kohtusse, siis kerkib küsimus, kas seadusandja on lubadusi pidanud. Seaduste iga-aastane muutmine sellepärast, et keskvoim saaks mõnda kohalikku võimu üle trumbata, pole eriti täiskasvanulik ega õigusriigi huvides.

saavad mõlemad vabastust 750 ruutmeetri eest. „Tänavu maksuteadet saades arvasin, et tegu on veaga, sest maksuvabastust reklaamiti – koduomanikud vabastatakse maksust. Aga siis väiksest lehe lõpus tärniga esitatud tingimusi lugedes sain aru, et mulle tõepoolest soodustust ei kehti. Emale on see summa eriti ränk, sest pea terve kuu pension läheb selle alla,” rääkis Lepp. ●

Tänavune fotoaktsioon „Eesti minut” oli peaprooviks viie aasta pärast toimuvale

Üle-eestilisele fotoaktsioonile „Eesti minut” saadeti fotosid ka Vietnami ja Austraaliast.

Kärt Anvelt
kart.anvelt@epL.ee

Praegu on kõik 7609 saadetud pilti korrastamisel ja arhiveerimisel, et need siis koos autori nime ja kujutatud kirjeldusega edastada säilitamiseks Eesti Rahva Muuseumi.

Eesti pressifotograafide liidu juhatusse liige ja ürituse üks eestvedaja Raigo Pajula ütles enne üritust välja, et kui

tuleb alla tuhande foto, siis on läbikukkumine ja ta kolib ära. „Aga praeguse osavõtnute arvuga olen ma rahul,” ütles ta.

Pajula rõhutas, et tegemist pole pelgalt 7609 fotoga, vaid iga pildi taga on inimene. Neid inimesi, kes tegelikult sellel päeval pildistas või üritusest muud moodi osa sai, oli tunduvalt rohkem. Oli ju palju ka neid, kes olid kutsunud kokku oma sugulased, maja-või külaharva, kogukonna. See oli omaette ettevõtmine, kõik nad sätiti kenasti pildile ning jäädgi siis kell käes seda õiget – 13.00–13.01 – nupulevajutamise hetke ootama.

Kodulehe kontakte oli nädal peale üritust umbes 40 000 ning eriti tore on, et kokku käidi kodulehte vaatamas 73-st erinevast riigist. Eksootilisemad kohad olid Alžeeria, Vietnam, Austraalia, USA.

Kellaaeg ei seganud

Korraldajatega võtsid ühendust ka inimesed, kes kurtisid, et aparaatidel on kell vale ja mis siis nüüd saab. „Ütlesime, et kui ise teate, et oli õige hetk, siis saatke pilt ikka ära. Ja me ei hakka ka nii täpselt jälgi ajama. Ma korra küll vaatasin ühte pilti, kus oli päikeseloojang ja inimesed lip-

pavad liivarannal, aga see oligi Vietnami tehtud ja sobis,” rääkis Pajula.

Tänavust fotoaktsiooni nimetas Pajula poole kohaga peaprooviks viie aasta pärast toimuvale samale üritusele. Kui Eesti Vabariik saab 100-aastaseks, toimub juba veelgi laialdasem teavitus- ja hilisem pildistuskampaania. Mõned inimesed tegid tänavugi fotosid mõttega, kus on pildistatud mingi pooleliolev objekt, et see siis viie aasta pärast uuesti üles pildistada. Osa inimesi olid aga välja otsinud hoopis mingisuguse koha vaate 60-ndatest ning teinud

sinna kõrvale värske foto. Viie aasta pärast plaanivad nad siis uuesti täpselt sama kohta pildistada.

Kui palju osavõtjaid Pajula viie aasta pärast ootab, ei julenud ta ärasõnamisele viidates praegu välja öelda. Kui korraldajad raha saavad, siis tehakse aga ka juba tänavustest pildidest sait, kus need kõigile näha on.

Vabariigi aastapäeval toimus üle-eestiline fotoaktsioon „Eesti minut”, mille eesmärk oli ühe minuti jooksul terve Eesti pildile püüda. ● **Kärt Anvelt**

Vaata valikut saadetud fotodest esi- ja tagakaanelt.

Eesti on kaotanud hea sõbra

Soomest on saabunud kurb sõnum – natukene enne 90-aastaseks saamist on surnud silmapaistev Soome diplomaat, ajakirjanik ja mõtleja Max Jakobson, kes oma elu viimastel aastatel lõi aktiivselt kaasa Eesti arengus. Jakobson oli Maarjamaa risti kavaler. Viiburis Soome juudi segaperekonnas sündinud Jakobson kehtas endas rahvusvaheliseks muutunud iseteadvat Soomet. Ta lõpetas Helsingi ülikooli, võitles rindel jätkusõjas ning tegutses pärast Teist maailmasõda algul ajakirjanikuna, selles ametis kogus Jakobson oht-ralt kuulsust. Ta oli mitme Lääne agentuuri kirjasatja Soomest ning lõpuks BBC Soome esinduses. Seejärel astus Max Jakobson diplomaatiasse ning teenis õige mitmetes ametites. Nähtavaim neist on ÜRO suursaadik 1965–1971.

Max Jakobson määras paljuskki Soome välispoliitikat, olles üks vähesi, kes võis teha kriitilisi märkusi president Kekkose aadressil. Ta oli otsustav tegur ka Kekko-se järglaste valikul. Jakobson toetas Soome poliitika iseseisvumist Lääne ja Ida vahel ning oli vastu NSVL-i mõju suu-rendamisele Soomes. Ta kandideeris ka ÜRO peasekretäriks, kuid kuuldavasti NSVLi vastuseisu tõttu ta selleks ei saanud.

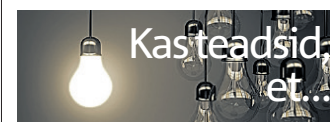
Raamatute autor

Max Jakobson oli paljude raamatute autor, millest osa kirjeldavad Soome diplomaatiat Soome Talvesõja ajal ning viimasega on ta ka püüdnud kokku võtta hullumeelset 20. sajandit. President Lennart Meri kutsus just Jakobsoni enda moodustatud ajaloolaste komisjoni, mis pidi tegelema Eestis toime pandud natside ja kommunistide kuritegudega, tema mõju sellele komisjonile oli niivõrd suur, et mitteametlikult kutsutaksegi seda Jakobsoni komisjoniks.

Jakobson püsis elu lõpuni lõõgivalmina. Teda iseloomustas teatav pessimism, mis ei muutunud aga kunagi virisemiseks, vaid otse vastupidi - ta kogus sellest otsekui jõudu. Selle pessimismi ületas just Jakobsoni vääramatu usk Soome tulevikku ja võimalustesse.

Samasugust usku püüdis ta süstida ka Eestisse. Jakobsoni põhisõnum oli: ärge virisege, teil on kokkuvõttes läinud neetult hästi. Ta tavatses ütelda, et tema elu teise poole suurim elamus oli Eesti iseseisvuse taastamine. Ta tunnistas, et ausalt öeldes ta ise selles küll ei uskunud, kuid seda meeldivam iseseisvuse taastamine talle oli, sest just see näitab, et pessimism kuulub küll tarkade inimeste juurde, kuid selle kaaluvad üles usk tulevikku ja tegutsemistahe. ● **Mart Laar, ajaloolane**

Twitteris hoiatatakse mupo eest



Suhtluskeskkonnas Twitter on konto nimega mupowatch, kust selle jälgijad saavad teada, millal ja kus on bus-sides nähtud munitsipaalpolitsei piletikontrollijaid. Mupowatch'i veebilehele sisestatud raportid peavad koguma teatud arvu poolthäali ehk kinnitusi, et piletikontroll mingis kohas tõepoolest on ning seejärel lähevad „raportid” otse Twitterisse, kust neid on hõlbus nutitelefoniga abil vaadata. Esimene mupo eest hoitav sauts on avaldatud 2011. aasta 30. juulil. Senini on mupo asukohta sautsutud üle 1200 korra, jälgijaid on mupowatch'il 641.

Mupowatch'i autor teatab veebiküljel, et ei ole rahul Tallinna ühistranspordi süsteemiga ja see veebileht on tema rahumeelne protest.

Kodulehele on kogutud ka sautsudest ning veebiraportitest saadud statistika. Selgub, et kõige rohkem, 90 korda, on inimesed teada andnud piletikontrollist trammiliini nr 2 teele jäävast Paberi peatusest. 62 korda on piletikontrolli nähtud endise trolli nr 2 Lepistiku peatuses, 58 korda trolli nr 5 Tehnika peatuses ning 53 korda tramm nr 2 Volta peatuses.

Tasuta ühistransport pole vähemalt esialgse hinnangu järgi sissekannete hulka vähendanud, teadaandeid piletikontrollist laekub tasuta sõidust hoolimata veebilehele päevas endiselt umbes kolm kuni kuus. **Urmus Jaagant**



Eriti nukker on olukord, kus kõnnitee lõppeb hanges ja tuleb auto alla jäämisega riskides sõiduteele astuda.

Foto: Rauno Volmar

Haiglasse on end kukkunud juba paarkümmend inimest

Kõnniteede ohtlikust jääst ja lumest puhastamine on endiselt majaomanike ülesanne.

Urmus Jaagant
urmas.jaagant@epi.ee

Tallinna suuremate tänavate kõnniteed on suures osas jäät puhtaks lõhutud, kuigi kohati võib leida ka mitme sentimeetri paksuse jääkihi all olevaid

tänavalõike. Eriti hull on olukord aga kvartalisestel väikesematel teedel. Örn lumekiht jääb teeb kukkumise lihtsaks.

Tallinna kiirabi peaarst Raul Adlas ütles, et reedest esmaspäevani oli tänaval kukkumisele kiirabi kutsutud täpselt 20 korral. „Silmapaistvalt palju libedaga kukkujaid oli 7. ja 8. märtsil, mil päevas kutsuti kiirabi kuni kümnele inimesele,” sõnas ta. Tavapäraselt tuuakse tema andmetel libeda-

ga kukkunuid erinevate traumade tõttu haiglasse kolm kuni viis päevas.

Vaid rängad kukkumised

Tuleb tähele panna, et Adlase nimetatud numbrid puudutavad vaid neid, kes on kukkunud nii rängalt, et kohale on tulnud kutsuda kiirabi. Neid aga, kes on pidanud libedaga käe või hüllemal juhul pea vastu jää ära lööma, võib olla kordades rohkem.

Munitsipaalpolitseiamet teatas eile Eesti Päevalehele, et vastavalt ilmaolude muutustele reageerivad operatiivselt ka mupo kontrollid.

„Suurem vastutus kontrollimisel on linnaosade piirkondlikel tugipunktidel, kes tunnevad oma linnaosa kõige paremini ning võtavad teada olevad keerulisemad kohad vaatluse alla,” sõnas mupo esindaja Meeli Hunt.

Kinnistuga või ehitisega

külgneval puhastusalal tege-mata heakorratööde tõttu on mupo veebruarist eileni alustanud 73 menetlust, neist on lahendatud 41, millest omakorda 31 lõppesid trahviotsusega.

Trahve määrati sellel perioodi jooksul 936 euro eest.

See statistika hõlmab kinnistuomanikke, korteriühistute, eraisikutest majaomanike ja teiste osas mupo eristusstatistikat ei kogu. **U**

ERIMUDEL CITROËN BERLINGO STYLE

NÜÜD KOHAL ERIHINNAGA ERISEERIA AUTOD. OLE KIIRE!

VALIKUS AUTOD:

BENSIINI-
erimudeli hind:
12 490 €

DIISELMOOTORIGA
erimudeli hind:
13 790 €

www.citroen.ee

Erimudeli põhivarustuses:

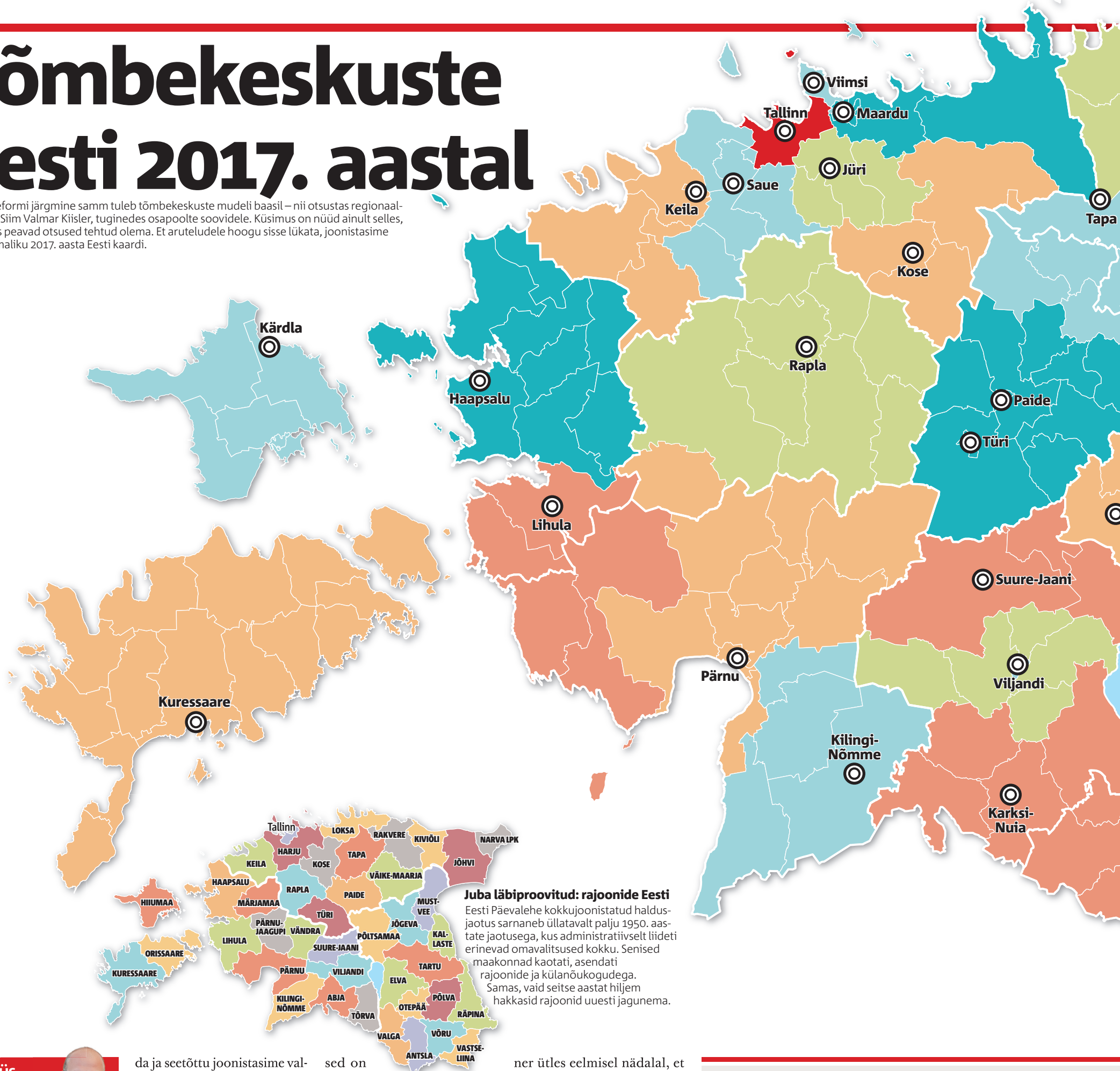


CRÉATIVE TECHNOLOGIE

Pakkumine kehtib kuni 15.04.2013 või seni, kuni jätkub kampaaniahinnaga eriseeria mudelit. TÄHELEPANU! Pildil olev auto on erivarustusega. Kütusekulu keskmised näitajad ja CO₂ väärtused: CITROËN BERLINGO 75 HDi 5,3 l / 100 km ja 139 g; CITROËN Berlingo 1,6 VTi 7,1 l / 100 km ja 164 g.

Tõmbekeskuste Eesti 2017. aastal

Haldusreformi järgmine samm tuleb tõmbekeskuste mudeli baasil – nii otsustas regionaalminister Siim Valmar Kiisler, tuginedes osapoolte soovidele. Küsimus on nüüd ainult selles, mis ajaks peavad otsused tehtud olema. Et aruteludele hoogu sisse lükata, joonistasime üles võimaliku 2017. aasta Eesti kaardi.



Analüüs

Lauri Tankler
reporter



Eesti Päevaleht uuris läbi maakondlikud arengukavad ja ennustab, milline võiks olla Eesti kaart 2017. aastal.

Elmisel nädalal tõmbekeskuste põhist omavalitsuse reformi tutvustanud regionaalministri büroo pani mitmel pool inimesed kihama. Mõned vallajuhid lasid mõtte kohe põhja, mõni avaldas ajakirjanduse veergudel arusaamatust, mõne jaoks polnud mõte hea ainuüksi regionaalminister Siim Kiisleri nime pärast.

Meie kavatseme neid tuliseid vaidlusi aga edasi õhutada.

da ja seetõttu joonistasime valmis kaardi, kuidas võiks välja näha Eesti haldusjaotus 2017. aastal. Selle jaoks otsisime üles ja vaatasime üle maakondlikud arengukavad, panime paika võimalikud tõmbekeskused, uurisime ümberkaudseid omavalitsusi ja nende ühendusi ning lõpuks vaatasime üle, mida on seni tõmbekeskuste kohta räägitud. Kõik kokku moodustus kolmeks-neljaks erinevaks kaardiks, mille lõplikku kontsentraati näete siin.

Mis on tõmbekeskus?

Kiisleri plaan on lühidalt selline: igas maakonnas valitakse omavalitsusliitude, omavalitsuste ja maavalitsuste koostöös 1–3 tömbekeskust. Nende ümber asuvad omavalitsused otsustavad ära, kellega nad liituda tahavad. Kui need otsu-

sed on tehtud, siis annab valitsus ette ajakava, mis ajaks peavad muudatused tehtud olema.

Tõmbekeskuse kriteeriume paigas veel pole, kuid laias laastus on mõte selles, et on üks asula, kus ümberkaudsed elanikud käivad nii

**Kiisleri plaan nimetab
30-minuti autosõidu kau-
gust ja 10 000 elanikku.**

kuinii kas tööl, koolis, sportimas või mõnd avalikku teenust kasutamas. Kiisleri plaan nimetab 30-minuti autosõidu kaugust ja vähemalt 10 000 elanikku.

Haldusreformi projekti juhtima toodud Sulev Val-

ner ütles eelmisel nädalal, et kuigi tõmbekeskuste kitsamaid kriteeriume pole veel paigas, on mitmes maakonnas need juba aruteluks tulnud maakondlike arengukavade kirjutamise ajal.

Alati tuleb aga erisusi silmas pidada – näiteks Saare maakonnas on arengukavast võimalik välja lugeda, et saart tuleks arendada terviklikult, mitte paari suure omavalitsuse konkurents. Samuti on olemas ajaloolis-
tel ja emotsionaalsetel põhjustel ühised huvid näiteks Võru maakonnas ja ajaloolisel Setumaal. Rääkimata siis ka muidugi ühendustest keskustega. Omaette nähtusteks on Harjumaa, mille arengukava räägib võimalikest tõmbekes-

KOMMENTAAR



Tarmo Loodus,

Viljandi linnavolikogu esimees,
endine siseminister

Inimesel ei ole mingit kasu teadmisest, kust mingi piir läheb, kui omavalitsus ei hakka olema tugevam ja ei hakka pakkuma paremaid ja kvaliteetsemaid teenuseid. See pool ei tohi piiride tõmbamisel kaduma minna. Aga teatud mõttes on see piiride tõmbamisega seotud.

Arvestades, et need andmed on saadud tõenäoliselt

maakondlikest arengukavadest, ei pruugi teie pakutud pilt olla tõene sel põhjusel, et maakonna tasandil ei ole läbi viidud selliseid uuringuid, nagu on siseministeeriumil. Nende uuringud põhinevad inimeste liikumisteedel, väga tõsiselt on asja uurinud Geomedia. Maakonna tasandi arengukavad on üldjuhul sellised, et omavalitsusjuhid ja sõbrad tulid kokku ja tegid mingi plaani.

Näiteks Tapa on teil seal kaardi peal ühe Omapalitsuse ääremaal. Tõenäoliselt on inimeste käigu-ruum teistsugune – et Rakvere alla jäänud inimestest käib osa ikkagi just nimelt Tapal. Samas Rakvere ja Ida-Viru maakond püüavad näidata, et olukord on teistsugune. Siin käib maakonda vahel ka väike sõda – me Vil-



Läänemaal tabatud imelik elukas.

Foto: Margus Viipsi

Läänemaal tabati enneolematult ulgunud imeloom

Sellist imelooma pole Eestis varem nähtud, usuvad rebase moodi, aga šaakali kombel ulgunud looma kinni püüdnud mehed. Ekspertide arvates võib olla tegemist Aafrika savannis, Kaukaasia mägedes ja Kesk-Aasia poolkõrbetes elutseva šaakaliga või rebase väga haruldase mutandiga. „Jahimehed ei oska ka öelda, mis loom see on,” kinnitab Hani-la vallavanem Arno Peksar. „Koerad pidasid ta kinni ja jahimees tappis noaga ära. Jalad olid nii pikad nagu rebasel, samas karvatoon oli kähriku moodi, okas oli peal,” kirjeldab vallavanem nende vallas tabatud imelooma. „Kõige huvitavam, et saba oli lühike.” See aga viitab šaakalile, kuna rebasega võrreldes on šaakali saba palju lühem. Käsiraamatute järgi on šaakali saba 20–25 cm pikk, rebase oma seevastu palju pikem, 40–50 cm. „Välja nägi nagu šaakal,” seletab vallavanem ja täpsustab: „Nagu rebane ja

kährik oleks omavahel kokku saanud.”

Vallavanema sõnul hämmastas teda tabatud looma puhul see, et kohalike jahimeeste sõnul on nad samasuguseid olevusi ka varem kohanud. „See polnud esimene. Jahimehed ütlesid, et neile on ka varem taolisi loomi ette satunud,” lõpetab vallavanem.

Viidi laborisse uurida

Terioloogia seltsi siselistis käib Läänemaa imelooma üle elav arutelu. Ühed pakuvad et tegemist võib olla hundi ja rebase ristandiga, teised, et omavahel said kokku rebane ja kährik. „See on ime küll, aga ma ütleks, et fotol on šaakal. *Canis aureus*,” väidab aga Tartu ülikooli zooloogiamuseumi kuraator dr Andrei Miljutin, Eesti zooloogide hulgas üks parimaid loomastiku tundjaid, ja lisab: „Oskab ilusasti ulguda.”

Esmaspäeval tutvusid Tartu laborisse toodud imeloomaga ka Eesti imetajate uurijad. **Peeter Ernits**, Maaleht

Vaher ei esita Kama PPA juhi kandidaadiks



Siseministeerium on otsustanud jätkata sihtotsingut, et leida politsei- ja piirivalveameti peadirektori ametikohale parim võimalik kandidaat.

Siseminister Ken-Marti Vaher otsustas, et ei esita Priit Kama (pildil) kandidatuuri PPA juhi ametikohale, sest puudub Kama kandidatuurile vajalik poliitiline toetus. „Eesti suurima riigiasutuse juht vajab ametisse asudes piisavalt laiapõhjalist mandaati ja poliitilist toetust,” ütles Vaher siseministeeriumi teatel. Siseministri sõnul oli hindamiskomisjoni esitatud kandidaat Priit Kama hea valik ning tugev juht ja hinnatud tippametnik, kuid kahetsusväärselt on tema kandidatuuri käsitletud poliitiliselt kallutatult. Vaher ütles, et siseturvalisuse valdkond peab olema poliitikaülene ning PPA vajab juhti, kellel on toetus, et ametit arendada ning viia ellu vajalikke muudatusi.

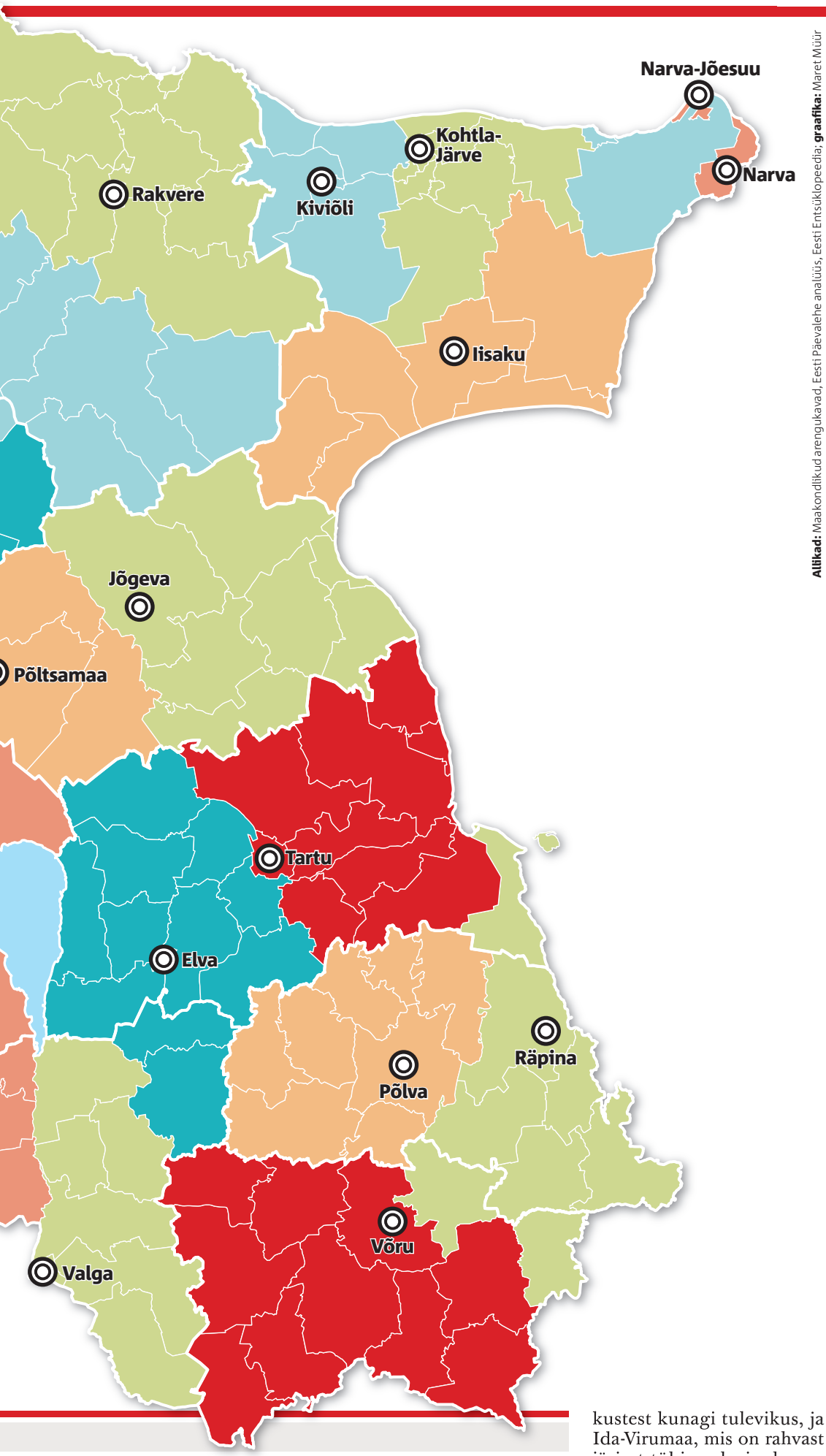
Vaher peab oluliseks, et juhtide valiku protsess keskenduks eeskätt kandidaatide juhiomadustele ja senistele töötulemustele. Seega jätkab ministeerium sihtotsingut PPA juhi kohale sobiva kandidaadi leidmiseks. **EPL**

Tallinna–Peterburi tee alt leiti trotüüli

Venemaal tuli nädalavahetusel kaevetööde käigus Peterburist Eestisse kulgeva maantee alt välja suur kogus Teisest maailmasõjast pärinevat lõhkeainet, teatas Interfax.

Eriolukordade ministeeriumi Leningradi oblasti osakonna teatel tuli ohtlik leid päevalgele pühapäeval Kingisepa rajoonis M-11 maanteel. Tee all oli kokku 250 trotüülpakki, vahendab BNS. Lõhkeaine ohutusse kohta toimetamise ja hävitamisega tegelevad Vene armee Lääne ringkonna sapöörid. **Delfi**

Täna Delfis: Politsei- ja piirivalveameti juhi otsingud: mis on järgmised sammud?



jandis püüame ka ju väga näidata, et Põltsamaa tahab ka väga meiega suhelda. Selles suhtes ei pruugi see kaart olla igas suhtes sobilik.

Kui me aga võtame selle retoorika ja ideoloogia, mida nüüd üritatakse rakendada (et maakonnad panevad ise oma tõmbekeskused paika ja otsustavad siis, kellega ühineda – toim), siis võibki selles maakonnakeskuste ja tõmbekeskuste joonistuses olla rohkem tõtt kui nendes siseministeeriumi plaanides.

Ma ju ei tea, kuivõrd kavatseb ministeerium ja projektijuht Sulev Valner survestada omavalitsusi ja mõjutada neid läbi rääkima. Mina tegin omal ajal 53 kohutumist, sain 40 protsenti omavalitsustest nõusse. Kas nüüd ka nii juhtub, ma ei tea. Aga omava-

litsustel võib olla teistsugune arusaamine kui inimestel kohapeal. Kui nüüd küsida kohalike inimeste käest, teha tõsisemad uuringud, siis võib selguda, et ekspertidel on õigus. Aga poliitika on poliitika, see ei sõltu alati ekspertidest, vaid mõnikord ka illusoorsest tunnetusest.

Ennekõike tuleb keskenduda nendele asjadele, mis inimestele tähtsad on. Esiteks töökohad – kas omavalitsused Eestis hakkavad ka kaasa rääkima töökohtade loomises, et neil on ka mingi roll, et nad saavad mõjutada kohalikku ettevõtlust. Seda rolli neil täna ju ei ole. Teine asi on see, et mida mobiilsem on ühiskond, mida rohkem on internetipõhiseid teenuseid, seda vähem tähtsad on vallavanem ja vallamaja.

kustest kunagi tulevikus, ja Ida-Virumaa, mis on rahvast järjest tühjemaks jooksmas ning mille põhja- ja lõunaosad erinevad kardinaalselt.

Miks on Viimsi üks? Miks on Lihula tõmbekeskuseks? Miks Tartumaa idaosas pole ühtki keskust? Miks on Otepää pigem üheskoos Elva kui Valgaga? Miks pole Meremäe ajaloolise Setumaa osa? Miks Vigala vald on koos Pärnuga, mitte Raplaga? Miks Iisaku tõmbekeskuseks nimetasime? Kumb siis tõmbekeskus on, kas Türi või Paide?

Kõiki vastuseid nendele küsimustele pole meil võimalik ajaleheveergudele kirja panna ning eks lõpuks kirjeldavad omavalitsused ise, kuhu suunda neid tõmbab. Olgu meie haldusreformi visioon siis diskussiooni tekitamiseks. **•**

LUKSEMBURG HOIATAS SÕJA EEST EUROOPAS

Luksemburgi peaminister Jean-Claude Juncker hoiatas ajakirjas Spiegel, et konfliktid võivad Euroopas ohtlikult teravne da. „Kes arvab, et igavest sõja ja rahu küsimust Euroopas enam

ei esitata, võib tohutult eksida. Deemonid ei ole kadunud, nad ainult magavad,” nentis ta. Ka nägi ta paralleele 1913. aastaga, kui paljud arvasid, et Euroopas enam sõdu ei peeta. **Delfi**

KOREA VAHERAHU LÄBI

Põhja-Korea armee ülemjuhatus kuulutas 1953. aastal Korea sõja lõpetanud vaherahuleppe kehtetuks, teatas Korea tööliste partei häälekandja Rodong Sinmun esmaspäeval. **Delfi**



MOSKVAS ALGAS KOHUS SURNUD MAGNITSKI ÜLE

Moskva kohus alustas esmaspäeval 2009. aastal eeluurimisvanglas surnud advokaadi Sergei Magnitski kriminaalasja arutamist. Esimesel istungil otsustati arutelu edasi lükata 22.

märtsile asjaosaliste advokaatide kohtusse mitteilumise tõttu. Magnitskit süüdistatakse ennekuulmatult ehk postuum-selt maksudest kõrvalehoidmises. **Delfi**

Uus paavst võib tulla Ameerikast, Aafrikast, Euroopast või isegi Aasiast

Täna selgub, kas paavst võib tulla Ameerikast, Aafrikast, Euroopast või isegi Aasiast

Kaivo Kopli
kaivo.kopli@ep.lee

Itaalia ajalehe Corriere della Sera korraldatud veebiküsitluses valisid lugejad mõneti üllatuslikult kõige sobilikumaks *papabile*’ks ehk paavstikõlblikuks ameeriklase, Bostoni peapiiskopi Sean O’Malley, keda pooldas ligi 37% vastanutest.

Kaugelt vähem klikke sai kaasmaalane, Milano peapiis-

kop Angelo Scola (18%), kellele kolmanda soosikuna järgnes Manila peapiiskop Luis Tagle Filipiinidelt (14%).

Kuid ameeriklase paavstiks valimine on olnud praktiliselt tabu, väidavad eksperdid, mööndes ühtlasi, et seekord on esile tõstetud veel üht ameeriklast, New Yorgi peapiiskoppi Timothy Dolan. Ja kui too siiski ei sobi, siis justkui kompromissina on välja käidud veel üks põhjaameeriklane, Quebeci peapiiskop Marc Ouellet.

Kui pidada silmas seda, et enamik katoliiklasi ei ela Euroopas, võiks esimest korda

paavstki väljastpoolt tulla. 1,2 miljardist katoliiklasest elab Euroopas 24%, Ladina-Ameerikas 40%, Aafrikas 16%, Aasia-Vaikse ookeani piirkonnas 12 ja Põhja-Ameerikas kaheksa protsenti.

Euroopa kardinalid

Kuid see jagunemine ei väljendu aga kardinalide 115-liikmelises valimiskogus, kus endiselt on enamik pärit Euroopast (61), kõige rohkem Itaaliast – 28 kardinali.

Järgmise suurima „rahvskoondise“ 11 kardinaliga on välja pannud USA. Aga mõistagi ei hääleta kõik itaallased

näiteks Scola poolt ja neile võib lisanduda ka nn Benedictuse fraktsioon ehk 67 eelmise paavsti kardinaliks nimetatut, kuigi vaevalt et see neid kuigivõrd ühtseks seob.

Sveitsi kardinal Kurt Koch ütles hiljuti ajalehele Tagesanzeiger, et kiriku tulevik ei ole Euroopas. Kõsimusele, kas ta eelistaks konklaavil mitteeurooplast eurooplasele, kui nad võrdsest kvalifitseeruvad, vastas Koch jaatavalt.

Vatikan otsustas eelmise nädala reedel, et kardina-

lid kogunevad konklaavile uut paavsti valima täna. Sellel osalejaid ehk alla 80-aastaseid kardinale on 115 ja just nende seast tulevane paavst Sixtuse kabelis valitaksegi.

Enamik katoliiklasi ei ela Euroopas. Esimest korda võiks paavstki väljastpoolt tulla.

Osalejate sisenemise järel sulgeb kardinalide kogu dekaan kabeli seestpoolt ukse.

Enne hääletamist määratakse üheksa kardinali – kolm

hääletussette kokkukogumiseks, kolm häälte lugemiseks ja kolm ülevaatamiseks.

Seejärel kirjutab iga kardinal salajasel hääletusel sedelise sobiva kandidaadi nime, soovivatalt oma käekirja moonutades ja annab selle kokkumurtult üle. Paavstiks saamiseks on kandidaadil vaja kaks kolmandikku – sel korral 77 – kardinalide häälest, seega hääletusvoore korratakse seni, kuni see tulemus saavutatakse.

Pärast igat vooru põletatakse sedelid ahjus, mille korstnast kerkiv suits väljastabki tulemuse: valge suits tähendab, et paavst on valitud. ●



Tallinna Linnavaramet

TEATAB:

Tallinna Linnavalitsuse 6. märtsi 2013 korraldusega nr 283-k otsustati:
Müüa avalikul kirjalikul enampakkumisel Harju Maakohtu kinnistusosakonna Tallinna kinnistusjaoskonna kinnistusregistriosse number 25721101 kantud kinnistu (katastriüksuse tunnus 78401:106:0045, pindala 99 m², maakasutuse sihtotstarve tootmismaa 100%; Harju maakond, Tallinna linn, Kesklinna linnaosa, Lätte tn 6; hoonestatud) alghinnaga 22 200 (kaks kümmend kaks tuhat kakssada) eurot.
Objekti ostuhind tuleb tasuda täies ulatuses enne müügilepingu sõlmimist; notariaalse müügilepingu sõlmimisega seotud kulud tasub ostja.
Korraldust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) 30 päeva jooksul arvates otsuse teatav akstegemisest.



Pirita Linnaosa Valitsus

AVALIKUSTAB

Pärnamäe tee 65 kinnistu detailplaneeringu.
Detailplaneeringuga on kavandatud Pärnamäe tee 65 kinnistu jagamine kaheks elamumaa sihtotstarbega krundiks ning moodustatavale krundidele ehitusõiguse määramine kokku kahe kuni kahe maapealse ja ühe maa-aluse korrusega kuni 9m kõrguse üksiklamu ning kokku kolme abihoone ehitamiseks.
Planeeritava ala suurus on 0,54ha.
Detailplaneeringu lahendus on kooskõlas Pirita linnaosa üldplaneeringuga.
Detailplaneeringu autor on KOOTPLAAN OÜ ja huvitatud isik on I.Olup.
Detailplaneeringuga saab tutvuda 25.märtsist kuni 9.aprillini 2013 Pirita Linnaosa Valitsuses Merivälja tee 24 toas 202, igal tööpäeval tööpäeva ulatuses.
Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.
Avaliku väljapaneku kestel saab detailplaneeringuga tutvuda ka Vabaduse väljak 7, 1.korruse infosaalis.

Pirita Linnaosa Valitsus

AVALIKUSTAB

Aiatee tn 2 // Viimsi põik 20 kinnistu detailplaneeringu.
Detailplaneeringuga on kavandatud Aiatee tn 2 // Viimsi põik 20 kinnistust ja reformimata riigimaast elamumaa sihtotstarbega krundi ning reformimata riigimaast transpordimaa sihtotstarbega krundi moodustamine; moodustatavale elamumaa sihtotstarbega krundile ehitusõiguse määramine kahe maapealse ja ühe maa-aluse korrusega kuni 9m kõrguse üksiklamu ning ühekorruselise kuni 4m kõrguse abihoone ehitamiseks.
Planeeritava ala suurus on 0,35ha.
Detailplaneeringu lahendus on kooskõlas Pirita linnaosa üldplaneeringuga ning vastab miljöövärtuslike hoonestusalade kaitse- ja kasutamistingimustele.
Detailplaneeringu autor on Linnaruumi OÜ ja huvitatud isik on Aale Ehituse OÜ.
Detailplaneeringuga saab tutvuda 25.märtsist – 9.aprillini 2013 Pirita Linnaosa Valitsuses Merivälja tee 24 toas 202, igal tööpäeval tööpäeva ulatuses.
Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.
Avaliku väljapaneku kestel saab detailplaneeringuga tutvuda ka Vabaduse väljak 7, 1.korruse infosaalis.



Angelo Scola (71)

Milano peapiiskop

Scola vaateid peetakse eelmisele paavstile sarnasteks, kuid siiski modernsemateks.

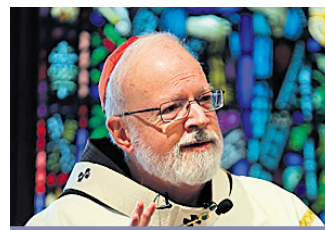
Milaano peapiiskopil Scola on tugev pastoritaust ja hinnatakse ka tema teadmisi islamist. Kuid Scola miinuseks on see, et teda on peetud üheks peamisteks favoriitidiks juba pikka aega ning temas nähakse liialt palju senise jätkamise soovi ajal, mil kirikus oleks vaja muutusi.



Timothy Dolan (62)

New Yorgi peapiiskop

Konservatiivne, karismaatiline kandidaat, kel on nii pastori- kui ka teoloogitaust. Tema huumor ja dünaamilisus on pannud kulme kerkima Vatikanis, kus ta pole aga kunagi ametis olnud. Seda peetakse tema šansse vähendavaks asjaoluks, nagu ka itaalia keele kehvapoolset valdamist. Tema miinuseks on lisaks nii rahvusest ameeriklaseks olek kui ka ülemäärane ameerikalik stiil.



Sean O'Malley (68)

Bostoni peapiiskop

Ameeriklase O'Malley edu rohujuuretasandil seletatakse sellega, et ta on üks frantsiskaanlastest, kes on Itaalias väga populaarsed: neid peetakse kõige lähedasemateks lihtinimestele, neid nähakse lihtsate ja ausatena.

Konkreetselt mängib just O'Malley puhul suurt rolli ka see, et ta on üks jõulisemaid kiriku reageeringute kriitseerijaid pedofiilia skandaalides.



Marc Ouellet (68)

Quebeci peapiiskop

Ta on piiskoppide kongregatsiooni juht, mida võiks võrrelda Vatikani personalijuhi ametiga. Tal on head sidemed kuurias, ta on palju reisinud polüglott ja lisaks on tal hea reputatsioon Ladina-Ameerikas. Kuid arvatakse, et tal on vähe karismat ning ta on ise öelnud, et paavstiks saamine oleks tema jaoks luupainaja. Tema vastu võib töötada ka Quebeci sekulaarsus.



Odilo Scherer (63)

Sao Paulo peapiiskop

Plussideks on Schereri Saksa päritolu, pealegi on Scherer veel pärit suurimast katoliiklikust riigist – Brasiiliast. Oma kodumaa standardite järgi on ta konser-

vatiiv, mujal aga liigituks pigem mõõdukaks.

Scherer tunneb hästi kuuriat, Vatikani juhtivat bürokraatiaparaati. Tema miinuseks on aga see, et protestantlikud kirikud koguvad Brasiilias kiiresti populaarsust.



Luis Tagle (55)

Manila peapiiskop

Tagle on tugevaim Aasia kandidaat, kelle karismat on sage lii võrreldud Johannes Paulus II omaga ja kes on lähedane Benedictus XVI-ga, olles temaga koos töötanud rahvusvahelises teoloogiakomisjonis. Teda on kirjeldatud kui teoloogimõistuse, muusiku hinge ja pastori südamega meest, kes aga on veel liialt noor, et olla paavst. Ka pole tal eriti kogemusi Vatikanis.



Peter Turkson (64)

Ghana emeriitpeapiiskop

Peamine Aafrikast pärit kandidaat, praegu Vatikani justiitsbüroo juht. Teoloogiliselt peetakse teda mõõdukaks, tema maneere on nimetatud isegi maalähedasteks. Tal on head sidemed kuurias, kuid kriitikutemeest on ta liialt liberaalne ja ka kergekaaluline nii suureks ametiks. Miinuseks peetakse ka seda, et ta on avalikult spekuleerinud oma šansi üle paavstiks saada.

MAJANDUS KASVAB

3,2% kasvas möödunud aastal aastaga sisemajanduse kogutoodang. Möödunud aastal oli SKT jooksevhindades 17 miljardit eurot. **EPL**

SUURED PANGAD SAID KRIISINÕUDED

Hädaolukorra seadusest tulenevalt kehtestas Eesti Panga president miinimumnõuded, mille kohaselt peavad neli suuremat Eestis tegutsevat panka koostama sularaharingluse ja makse-

teenuste taasteplaanid. Miinimumnõuded näevad ette, et katkestuse korral tuleb hiljemalt 12 tunni jooksul taastada vähemalt 70 protsenti tavapärasest teenuste mahust. **Delfi**



EAS MUUTIS SUUNDA

Sel nädalal EAS-i juhatuse esimehe kohalt lahkuva Raul Paruski sõnul on EAS tegevuspõhimõtteid oluliselt ümber vaatamas, kirjutas Äripäev. Edaspidi suunatakse toetused eelkõige

ge väikestele ja keskmise suurusega eksportivatele kasvuettevõtetele, kellel ei ole arendustegevuseks piisavalt omavahendeid. See on põhjastanud ettevõtjates segadust. **ERR**

Viljar Arakas: aeg on lõpetada osaühingute abil sotsiaalmaksuga skeemitamine

Eduka kinnisvarafondi juht Arakas paneb ette dividendidele sotsiaalmaksu määramist.

Andres Reimer
andres.reimer@ep.ee

Eestis on liiga palju osaühingute sildi all skeemitamist, kui omanik maksab endale minimaalset töötasu, aga raha võtab välja dividendidena, sotsiaalmaksu tasumata. „Minu arvates võiks kehtestada näiteks sotsiaalmaksule ühelt poolt lae ja teiselt poolt kehtestada sotsiaalmaksu ka dividendidele,” selgitab kinnisvarafirma Eften Kinnisvara juht Viljar Arakas.

Tartu viljatusravi kliiniku Elite juht Andrei Sõritsa erutub kapitalitulu sotsiaalmaksuga koormamise ideest märgatavalt. Tunnustatud naistearst, kes kuulub Eesti suurimate dividendisaajate hulka, näeb selles mõttes nõukogude aja hingust, mis võib tulevikus



Viljar Arakas leiab, et sotsiaalmaksule võiks panna lae ja kehtestada sotsiaalmaksu ka dividendidele. Foto: Tanel Meos

olla kuni 20 000 eurot aastas, siis sellest allapoole jääv summa võiks olla sotsiaalmaksuga maksustatav, suurem summa aga sotsiaalmaksust vaba,” rääkis Sorainen. „Praeguse ühesuguse sotsiaalmaksu puhul satuvad raskesse olukorda need ettevõtted, mis peavad palkama

juhte rahvusvahelise palgatase juures, sest sotsiaalmaksu koormus läheb liiga suureks.”

Vastuolu maksuteooriaga

Riigikogu rahanduskomisjoni liikmed suhtuvad dividendide sotsiaalmaksuga maksustamisesse pigem pooldavalt, kuid näevad selles vastuolu.

„Vastuolu seisneb selles, et dividendid on põhiliselt kapitalitulu, mida üldiselt sotsiaalmaksuga ei maksustata,” ütles Aivar Sõerd Reformierakonnast. „Soomes maksustatakse mulle teada olevalt dividende sotsiaalmaksuga, kuid selleks peab olema kokkulepe maksu sidumiseks mõistliku tootlusmääraga: kui kapitali tootlus ületab mingisuguse tase, siis see osa maksustatakse sotsiaalmaksuga.”

Kapitali mõistlikus tootlusmääras kokkuleppimine kujutab endast suurimat takistust Araka soovitatud maksumuudatuse sisseviimisel. „Kui dividendide sotsiaalmaksuga mak-

sustamiseks oleks tänaseks olemas meil mingisugune hea skeem, siis seda juba kasutaks,” lisas Sõerd.

Sotsiaaldemokraadid näevad dividendidele sotsiaalmaksu määramise kõrval ka administratiivseid piiranguid, et vältida sotsiaalmaksuvaba töötasu maksmist. **•**

Loe pikemalt
homme ilmuvast
Ärilehest!



Sotsiaalmaks on tööandja maks

Pensionikindlustuseks ja riiklikuks ravikindlustuseks kasutatavat sotsiaalmaksu tasub töötaja eest tööandja. Sotsiaalmaksu määr on 33% töötaja brutotöötasust. Näiteks 1000-eurose brutotasu puhul tasute töötaja eest sotsiaalmaksu 330 eurot. Sotsiaalmaksu tuleb ettevõtjal maksta nii töötasudelt kui ka erisoodustustelt. Mõningatel erijuhtudel tasub sotsiaalmaksu Eesti riik – näiteks erinevate hooldajatoetust saavate isikute ning paljupärase perede eest. Samuti tasub riik sotsiaalmaksu nende äriühingute töötajate eest, kellele on määratud töövõime kaotus 40% või enam.

Eesti Energia õlitehases juhtus raske õnnetus

Tööinspektsiooni kinnitusel juhtus Auvere külas asuvas Eesti Energia õlitehases raske tööõnnetus. Õnnetus toimus 28. veebruaril kell 00.50 tigukonveieri 11117-A põlevkivist tühjendamisel. „Toimus kuuma põlevkivi väljapaiksumine tigukonveieri korpusest läbi avatud luugi 21,6 kõrgusmargil. Kuum põlevkivi sattus meestöötaja kehale. Nimetatud õnnetus on raske tagajärgjega tööõnnetus, mille uurimist teostab tööinspektsiooni Ida inspeksioon ja tööandja,” ütles ida inspeksiooni teabespetsialist Olga Kurdovskaja. Eesti Energia ei soovinud juhtunut kommenteerida.

Tigukonveieri abil liigutatakse poolkoksi õlitootmis-seadmesse ja kuumutamisprotsessist järele jäänud jääkaine seadmest välja. Tigukonveier liigub väga aeglaselt. Eesti Energia uues Enefit 280 õlitehases on kokku neli tigukonveierit. **• Kadri Paas**

Riik hakkab jagama uut mobiilisagedust

Majandusministeeriumis sai valmis eelnõu avaliku konkursi korraldamiseks 800 MHz sagedusalas.

Hans Lõugas
hans.lougas@ep.ee

Avaliku konkursi käigus saavad mobiilioperaatorid taotleda luba teenuse pakkumiseks 800 MHz sagedusalas. Uuel senisest madalamal sagedusel on parem mobiililevi, mis peaks elu mugavamaks tegema eelkõige maapiirkondades, kus mobiilimaste vähem. Uus sagedus parendaks maal ka mobiilse andmeside kiirust.

Kõik kolm Eesti mobiilioperaatorit on väljendanud huvi uue sageduse loa hankimiseks. „Plaanime 800 MHz konkursil kindlasti osaleda. 800 sagedusel jaamasid hakatakse ilmselt kiiresti peale litsentsi väljaandmist töösse rakendama, arvatavasti juba 2013. aastal,” ütles Tele2 Eesti tehnoloogiadirektor Mart Nielsen.

„800 MHz sagedusel on suur potentsiaal, sest see tagab parema siselevi kui muud sagedused ning sobib eriti hästi hajaasustusega piirkondade katmiseks,” selgitas Nielsen.

Kiirus levi vastu

Praegu kasutavad Eesti operaatorid 2600 ja 1800 MHz sagedusi. Kuigi 800 MHz levib paremini, siis 2600 MHz sagedus lubab kaks korda suuremaid kiirusi. „800 MHz üksi pole tuleviku mõttes ainus lahendus, vaid ikka kombinatsioon teiste sagedustega,” ütles Nielsen.

Selleks, et operaatorid saaksid 800 MHz sagedusalas levi pakkuda, peavad nad ostma riigilt loa. Majandusministeeriumi eelnõu järgi eraldatakse ühele taotlejale luba nn iludusvõistluse käigus, kaks luba lähevad enampakkumisele. „Iludusvõistluse” võitjaks osutunud operaator peab maksma ühekordse tasu miljon eurot.

Konkurss on kavas välja kuulutada kevadel. **•**

Dividendid on kapitalitulu, mida üldiselt ei maksustata sotsiaalmaksuga

ettevõtjad ja investorid Eestis hoopis eemale peletada. „Kui riigil on raha vaja, siis võib ta maksu kehtestada habeme või kübara kandmisele, kuid ta peab arvestama tagajärgedega,” ütles Sõritsa. „Me ei saa endale lubada skandinaavialikku süsteemi, kus suurt sisetulekult teenivatelt arstidelt võetakse 75 protsenti sissetulekust ära. Ma pean õige, et ühiskond toetab neid, kes endaga ise hästi hakkama ei saa, kuid dividendide sotsiaalmaksu korral muutub küsitavaks, et need dividendide teenijad siin Eestis edaspidi tahavad oma rasket tööd teha.”

Tippadvokaat Aku Sorainen soovust nägi Araka idees pooldamist väärivat iva. Tema sõnul võiks dividendide sotsiaalmaksuga maksustamine Eestile hästi sobida, kuid sellega peab kaasnema sotsiaalmaksule üldise ülempiiri seadmine. „Kui võetakse mõistlik palganumber või siis teenitud dividendi suurus, mis võiks

Kutsume Sind ravispaasse!

Eripakett!

„Proua Laine soovitab“:

- Majutus 2-kohalises standardklassi toas 3 ööd
- Saabumisel kohvikus tervituseks kook ja kohv
- 3 hommiku-, 2 lõuna ja 3 õhtusööki rootsi lauas
- Arsti vastuvõtt ja personaalse raviplaani koostamine
- **5 raviprotseduuri** kahest valikust kokku
- Hommikune värskendav ujumine koos leilisaunaga kell 6–8
- Hommikuvõimlemine E–L kell 7.30
- Vaba pääs vee- ja saunakeskusesse kell 13–22

Paketi hind Eesti Haigekassa liikmele al. 145 € /in (saabumispäevad P–N)

Eripaketis sisaldub 5 raviprotseduuri: 1 protseduur valikust I

Haapsalu ravimudaprotseduur, veealune manuaalne või automaatne massaaž, ürdipärlivann.

4 erinevat protseduuri valikust II

25 min klassikaline massaaž, elektri-, soola-, venituse-, muusika-, valgus- või parafiinravi, käte parafiinihooldus, inhalatsioon, jalgade keerisvann, Hydro Jet vesivoodimassaaž, Charcot dušš, ravivõimlemine või vesivõimlemine rühmas.

7-päevane ravipakett (P–P):

- Majutus 2-kohalises standardklassi toas 7 ööd
- 7 hommiku-, 6 lõuna- ja 7 õhtusööki rootsi lauas
- Arsti vastuvõtt ja personaalse raviplaani koostamine
- **12–18 raviprotseduuri** (ravipäevad E–L)
- Hommikune värskendav ujumine koos leilisaunaga kell 6–8
- Hommikuvõimlemine E–L kl 7.30
- Vaba pääs vee- ja saunakeskusesse kell 13–22

Paketi hind Eesti Haigekassa liikmele al. 255 € /in (norm. hind 270-310 €)

Pakette on võimalik broneerida perioodile 24.03-07.04.13 ja 02.-30.06.13

Soodushindadega kohtade arv on piiratud!

Täpne paketi hind sõltub valitud puhkuseperioodist ja majutustoa tüübist.

Info ja broneerimine: Spaahotell Laine Sadama 9/11, 90502 Haapsalu Tel: 472 4400 (24h) info@laine.ee www.laine.ee

LASTEST KOHVIKUS

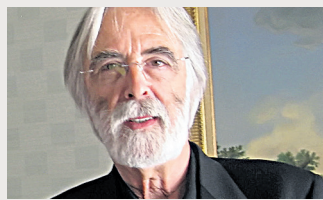
Kui üks Stockholmi kohvik keelas lastega sisenemise, teatas ombudsman, et see on lubamatu diskrimineerimine. Arvamusküsitluses toetas aga 80% vastanuist kohvikut. See, kui privilegeeritud emad ei tohi juua ühes kohvikus lattet, ei ole diskrimineerimine, diskrimineerimine on see, kui romadele ei üürita kortereid.

DAGENS NYHETER

INIMLOOMUSEST

Me kõik oleme kõigeiks võimelised, me peame ainult olema „õiges“ olukorras.

REŽISSÖÖR MICHAEL HANEKE



RIIETEST JA KONTSADEST

Kõrgete kontsade kandmist vales kohas, näiteks maal, pean ma ebaelegantseks. Mis veel ei sobi, on kanda korraga seljas vaid üht kaubamärki, see on lihtsalt ebaseksikas.

PRANTSUSE MOELOOJA JEAN TOUITOU (DIE ZEIT)

HINNAST, mida Eesti piirivalve on maksnud politseiga liitmise ees

Nii nad tapsidki meie piirivalve



Riho Breivel

endine piirivalvur, kaitseväge erukolonel

Kui alustasime 1990-ndate alguses Eesti piirivalve taasloomist, oli motoks kunagise piirivalveülema, kolonel Johan Pauli üleskutse – kui kaovad piirid, kaob riik, kaob rahva vabadus.

Täna on piirid küll paigas, kuid sügav haav on löödud meeste hinge, kelle eesmärgiks on olnud hoida ja kaitsta Eestit tema piiridel. Tõsi, need aastatega omandatud ideed ja oskused on suures osas edasi antud praegu piiridel seisvatele meeste-naistele. Kuid see tunne – kaitsevaimus, on paljudel asendunud pragmaatilise töölkäimise rutiiniga. See on minu arvates kõige suurem hind, mida maksis piirivalve reorganiseerimise, s.t politseiga liitmise tõttu.

Reorganiseerimise plaanid olid õhus juba 1990-ndate algusest, kuid tegudeni jõuti aastail 2003–2005 siseministriks olnud Margus Leivo ajal, kes algatas piirivalve kaitsevää

seaduse alt väljaviimise protsessi, mille viis lõpule järgmine minister Kalle Laanet. See aktsioon viis piirivalvest ära hulga väljaõpetatud ja tugevaid spetsialiste, kes võtsid vastu pakumised kaitsejõududelt erinevatele ametikohtadele.

Piirivalve jäi ilma riigikaitsealist ülesannetest ja Eesti kaitsevõime jäi ilma tõsiseltvõetavast riigikaitsealisest osast. Seadusesse jäi tollal siiski punkt, et piirivalveohvitserid on kaitseväeohvitseride eriliik, ja seaduses säilis piirivalvele sõja tingimustes riigikaitsealine ülesanne.

Järgmine siseminister Jüri Pihl (2007–2009) moodustas töörühma, mis pidi ette valmistama piirivalve ühenda-

Pole võimalik professionaalselt juhtida niivõrd erinevaid ametkondi.

mise politseiga ning president Toomas Hendrik Ilvese esimene tähtsam akt oli võtta piirivalveohvitseridelt kaitseväge ohvitseride staatus. See tähendas, et auastmeid ei andnud enam president ja ohvitseridel kadus sõjalise väljaõppe saamise võimalus, mis viis selleni, et piirivalveohvitseridel puudub väljaõpe ja ka juriidiline õigus relvastatud üksuse juhtimiseks. Meil on olemas kordonijagu relvastatud

mehi, kuid neil ei ole sõjapdamiseks juriidilist õigust. Kui aga ei toimu relvastatud sõjalist vastupanu, vaid ainult relvastatud jõukude omavaheline konflikt, ei käivitu ka vastavad NATO abiprogrammid.

Piirivalve lõhkumise viis lõpuni järjekordne siseminister Marko Pomerants (2009–2011). Jäime ilma veel hulgast kalli väljaõppe saanud noortest ohvitseridest, kellest osa läks kaitsejõududesse ja teine osa eripensionile.

Reformide kirbutsirkus

Täna on politsei- ja piirivalveametis toimuv kirbutsirkus pean ma reformide loogiliseks tagajärjeks.

Ei ole võimalik professionaalselt juhtida niivõrd erinevaid taktikalisi ülesandeid täitvaid ametkondi. Piirivalvel on rida spetsiifilisi ülesandeid, mille täitmine eeldab vastavat väljaõpet ja töökogemust. Põhjaneva tähtsusega on info kogumine ja läbitöötamine, mida me saame ja anname välispartneritele. See toetub suures osas usaldusele.

Usaldust saame luua ja säilitada, kui meie juhte aktsepteeritakse asjatundjatena. Piirivalve põhitöö ei toimu mitte põllul, vaid selleks on juhtivate ja keskastme ohvitseride ennetav töö, et ära hoida sündmusi, nagu hiljuti toimus kagupiiril. Tagantjärele on vigade parandamine palju kulukam. ●

KUIDAS AIDATA mitmekesi väikeses toas elavaid peresid?

Igaüks vajab inimväärsset eluaset



Kadri Ibrus

ajakirjanik

Eilses lehes kirjeldasin, millised elamistingimused valitsevad Tallinnas ühiselamutüüpi majades (vt „Muserdatud elud: ühiselamute ebainimlikes tingimustes kasvavad tuhanded väikesed lapsed“, EPL 11.3). Terved pered elavad 11-ruutmeetristes tubades, ilma pesemisvõimaluseta, lapsed mängivad narkomaanide lagastatud koridorides, jagades nendega ühiseid tualettruume.

Neid maju on kas või pealinnas kümneid ja inimesi neis tuhandeid. Peale nende konkreetsete ühiselamutüüpi majade elavad paljud hoonetes, mis ei vääri maja, vaid ehk üksnes kuuri nimetust. Ja seda kõike vaid lühikese jalutuskäigu kaugusel uhkest kesklinnast. See on toimumud aastaid. Ei tasu elada soovunelmates – selliste majade mõju kuritegevusele, narkomaania levikule, vaesuse kandumisele üha uutele põlvkondadele jõuab ringina meie kõigini.

Sellesse nõiaringi tuleb sekku. Esimese ja minimaalse sammuna tuleb sellesse sekku väikeste laste nimel. Kohe. Neile tuleb anda võimalus normaalseks stardiks elus. Tegelikult on need võimalused ju olemas. Kohalikel omavalitsustel on olemas kõikvõimalikku kinnisvara, olemas on ka inimesed, kes vajavad tööd.

Vaadates Eesti inimeste hakkamasaamist praeguste hindade ja palkade juures, on selge, et igal juhul oleks vaja juurde tavalisi õpilaskoduseid, kuhu pered saaksid lapsed tööndala sees saata. Need asutused on vahepeal kaduma hakanud, kuid tahame me või ei taha, praegused elamistingimused nõuavad nende taastekitamist. Teine võimalus on riiki niimoodi juhtida, et perekonnad saaksid hakkama oma teenitud palga eest – aga kuna see tundub aega võtvat, tuleb lei-

da kuhjunud sotsiaalprobleemidele kiireid lahendusi.

Igale lapsele võiks riik võimaldada vähemalt nii palju, et tal oleks turvaline oma tuba koolitööde tegemiseks ja iga päev võimalik kõht täis süüa. Suhtuda tuleb paindlikult: mõnel lapsel oleks vaja sellist laste keskust ehk õpilaskodu, kus ta saab pärast kooli kõhu täis süüa ja abi kodutööde tegemisel, ööseks aga oma päris koju minna. Teised lapsed aga vajaksid ehk ka võimalust nädala sees seal ööbida, et siis nädalavahetus taas oma perega veeta. Igal juhul vajaksid paljud lapsed selliseid keskusi ka koolis käimise jätkamiseks motivatsiooni süsti-

Mõni laps vajaks päevakeskust, kus teha koolitööd, mõni aga elamist õpilaskodus.

miseks, positiivsete elumudelite tutvustamist – lapsele lootuse andmist, et vaesusest on võimalik välja saada.

Lüga vähe paindlikkust

Samuti peaks nende keskuste kaudu toimuma abistav töö ka peredega. Erinevate institutsioonide sotsiaaltöötajate suhtumine neisse peredesse peab ka muutuma. Kui väga palju oleme näinud toetava abikäe pakkumist, on kahjuks ilmsiks tulnud ka juhtumeid, kus abistamise asemel tajuvad pered hoopis iseenda süüdistamist ja lausa karistamist nende vaesuse tõttu. Iga perekonnajuhtum on individuaalne ja vajab seetõttu ka paindlikku suhtumist.

Mida me viimasel ajal oleme nägema hakanud, on see, et üha rohkem ettevõtlikke inimesi sooviks kaasa aidata oma kaaskodanike aitamisega. Siin ongi üks koht, kus need aktiivsed kodanikud saaksid luua oma MTÜ-d ja organiseerunult kaasa aidata – just taoliste lapsi aitavate keskuste töö organiseerimisel. Sest siin on vaja enamasti väga paindlikku lähenemist, mis ametkondadel tihti paraku üle jõu käib. Perede ja aitajate vahel peab olema usalduslik suhe, et abistamine üldse võimalik oleks: nii abistatav kui abistaja peavad tundma, et neisse suhtutakse lugupidamisega. Ka Põhjamaades on pal-

jud sellised lastega tegelevad keskused samadel põhjustel just MTÜ-de juhtida. Rahastus selliste keskuste tekkimiseks peaks aga tulema ikkagi riigilt. Praegu tegelevad meil selle tööga rohujuuretasandil peamiselt vaid kirikute juurde loodud sotsiaalkeskused, kelle võimalusi piirab aga samuti rahanappus.

Kuidas sa õpid?

Tihti vaadatakse nende pere elu pealt ja vangutatakse pead või püütakse lapsi või vanemaid saata ühele või teisele nõustamisele või koolitusprogrammi. Ja imestatakse siis, miks nad ikka oma probleemidest välja ei saa. Mis kasu on nõustamisest õpilasele, kes elab terve oma perega ühes toas? Kui ta läheb pärast kooli lõpuks ikka koju, kus ta ei suuda oma kodutöödele keskenduda, kus ta tunneb nälga? Kuni tema põhivajadused on rahuldumata, ei tule sealt asja.

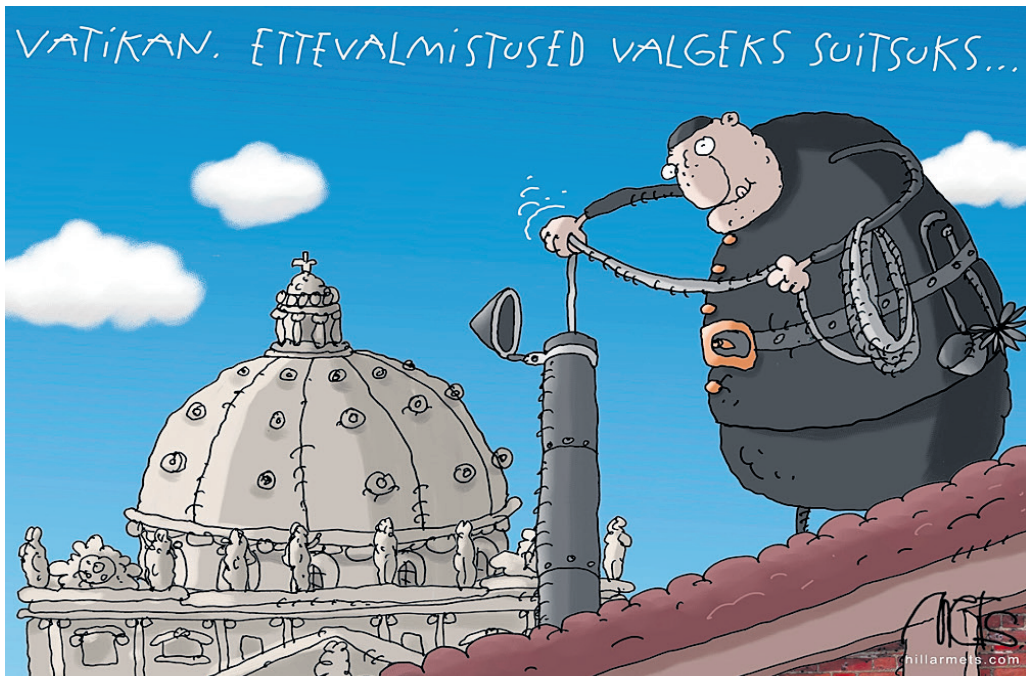
Nende kõige elementaarsemate vajaduste tagamisele õhutas ka õiguskantsler oma laste vaesuse ümarlaual täpselt aasta tagasi märtsis. See pakilisus on nüüd taandunud taas igapäevaseks õlgakehituseks ja omavalitsuste ja riigi omavaheliseks ping-pongiks: „teie peate tegema“ *versus* „teie andke raha“. Paljudes kõikvõimalikes ministeeriumite arengukavades tõdetakse, et lapsed ja perekonnad vajavad tuge. Aga kus on see reaalne, kõige elementaarsem tugi? Inimeste tegelikke vajadusi arvestavat eluasemepoliitikat või

Terved perekonnad elavad 11-ruutmeetristes tubades, ilma pesemisvõimaluseta.

selle analüüsigi ei ole nähtud. Euroopa Liidu teiste riikidega võrreldes oleme loonud kõige vähem sotsiaalseid elamispiindasid.

Reaalse elu vajadustele vastavat eluasemepoliitikat tuleb ajada koostöös kõigi vastavate ministeeriumite vahel. Tuleb mõelda, kas investeerimine normaalsesse elamistingimustesse nendele peredele oleks suur kulu või hoopis tulu, mille vilju me nende inimeste täisväärtuslikke elude kujul hiljem saame. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM



HEITVEE PUHASTAMISEST

20 404 000 kuupmeetrit puhastamata heitvett juhiti Eestis veekogudesse 1994. aastal. 2011. aastaks oli see näitaja langenud 429 tuhande kuupmeetrini. Enim puhastamata heitvett tuli Harjumaalt.

STATISTIKAAMET



ELUST JA KUNSTIST

Kunstis ja unistus-tes aitab sind hüljatus. Elus aitab sind tasakaal ja rahu.

MUUSIK PATTI SMITH

EESTI VANASÕNA

Kuu on poissmeeste päike.

TEOLOOG TOOMAS PAUL väitis „Sirbis”, et vaba tahe on illusioon. Talle oponeerib Rein Raud

Vaba tahe, teadus ja tegelikkus



Rein Raud

kirjanik

Toomas Pauli artiklist „Vaba tahe on luul” (Sirp 08.03.13.) jäid kõlama kaks väidet: esiteks, et religioonile oponeeriv teaduspõhine skepsis omab rohkem ühisjooni nn uusvaimsuse kui traditsioonilise religiooniga ning teiseks, et tegelikult õpetab uusim tänapäeva teadus religiooniga sarnast vaadet, mille kohaselt inimesel puudub vaba tahe ning temaga toimuv on kõrgemal tasandil paika pandud. Mõlemad väited on korraga nii ekslikud kui eksitavad.

Teaduse ja usu ühisosa

Tõsi, teadusel ja religioonil on hulk ühisjooni. Lõppeks on mõlemad süsteimid, mis oma eeldustest lähtudes seletavad, kuidas inimest ümbritsev maailm toimib. Mõlemal on olemas oma süvatasandi õpetus, mis on enamasti arusaamatu „inimesele tänavalt”, kuid oma piires loogiline. Kuid „inimeselt tänavalt” eeldab ta mõnikord asjade usumist ilma tema tajule tingimata kättesaadavate tõendusteta. Ses mõttes ei ole tõesti vahet,

kas haigusi põhjustavad pisikud või kurivaimud, või kas koobas, milles käijad kattuvad lööbega ja surevad, on radioaktiivne või neetud. On kultuure, milles kehtiva teadmise kohaselt kurivaimud ja needused on sama reaalsed kui pisikud ja radioaktiivsus meie kultuuris. Samuti on tõsi, et tavaliselt on kõrgem teadmine vahendatud kultuurikeskkonna tavaliikmele seda valdava spetsialisti poolt. Modernses maailmas on teadlased võtnud sisse positsiooni, mis traditsionaalses ühiskonnas kuulus preestritele: kummalgi neist on oma süsteemis kõrge autoriteet (kui mitte monopol) arusaamatutele küsimustele vastamisel.

Kuid enam-vähem sellega sarnasused piirduvad. Pean väga oluliseks demokraatia juurde kuuluvat individuaalset südametunnistuse vabadust ning ka minu sõprade seas on terve hulk religioosid inimesi, sestap olen kaugel soovist religiooni kui niisugust ära kaotada. Kuid religiooni rünnakud teadusliku maailmavaate vastu, nt USA usufundamentalistide rünnak teadusliku bioloogia vastu koolis, on laiemal skaalal ise ohtlikud samale korrale, mis seda südametunnistuse vabadust alal hoiab. Ja paraku kõlavad Pauli spekulatsioonid samalaadse katsena teadust diskrediteerida. Paul kirjutab: „...vastanditena aksepteerivad skeptikud ja esoteerikud paradoksaalselt sama aksioomi: positivistlikku usku, et inimene suudab teadmiste (vaimsuse puhul ka

tunnetuse) varal järk-järgult maailma seletada ja mõista. Suur osa uusvaimsusest ning uususunditest ammutab jõudu samast, kust skeptikudki – empiirilise katsetamise loogikast...” Täpsustagem: erinevalt esoteerikast põhineb teaduslik lähenemine Karl Popperi sõnastatud printsiibil, et teaduslik väide ei ole mitte see, mis on tõestatud, vaid see, mis on avatud ümberlükkamisele.

Ükski teaduslik väide ei kinnita, et esitab lõplikku tõtt. Jah, teadus eeldab, et tegelikkus on olemas ja on just selline, nagu ta on. Aga kas keegi soovib sellele vastu vaielda? Samuti eeldab teadus, et meie teadmised tegelikkusest on ebatäielikud, kuid muutuvad teaduse arenedes täpsemaks. Või pole see nii? Samas on teaduse arengus juba toimunud ja toimub ka tulevikus fundamentaalseid muutusi, mille käigus jäetakse kõrvale aastasadu tõeseks peetud väiteid (nt oletus, et maa on lapik ja selle ääre pealt võib alla kukkuda).

Kas elame ettemääratuses?

Ei traditsiooniline religioon ega uusvaimsus ei aseta oma väiteid sellise riski alla. Neis eelneb väide argumendile, mitte ei tulene sellest. See erinevus on olemuslik. Kui uusvaimsus püüabki maskeerida oma õpetusi teaduslikku mähisesse, siis mitte sellepärast, et ta põhineks teadusega sarnastel eeldustel, vaid sellepärast, et teaduse autoriteet on meie kultuuris nii kõrge, et esoteerikud loodavad teadust matkides jõuda laiemale publikuni.

Oma teise väite võtab Paul kokku nii: inimese „saatuse dikteerivad vääramatud füüsika- ja keemiaseadused. See sugune determinism võib tavakodanikku ehmatada, kui see talle päralt jõuab. Teoloogile on asi tuttav, meie nimetame seda predestinatsiooniks.”

See on ühelt poolt erakordselt lihtsustav vaade teaduslikule maailmapildile, teisalt jätab mainimata ühe olulise asja, mis seda religioossest eristab. Lihtsustav on see vaade põhjusel, et „vääramatud füüsika- ja keemiaseadused” toimivad keerulises süsteemis, milles on oma oluline koht kaootilistel ja juhuslikel protsessidel. Kui nii poleks, võiksime ju ennustada ilma täpselt mitte kolm-neli päeva, vaid kolm-neli aastat ette, olla ettevalmistatud ikaldusteks ja hoida ära näljahädad, majanduskriisidest ja sõdadest rääkimata. Seda peaks teaduslik teadmine ju nüüdseks võimaldama? Kahjuks siiski mitte. Paul ütleb, et „meie aju järgib meie tegevust määrates looduseadusi ega arvesta mingeid tegureid väljaspool neid seadusi”, kuid need seadused ise on tunduvalt keerulisemad liiklusreeglitest, nagu on liikluseadustest keerulisem meie aju ise. Nagu Paul tunnustab, on aju tegevuseks esmatähtis välisilmast temasse sattuv info (mis, lisagem, võib olla tõene või väär, ajutise või pikaajalise kehtivusega) ning aju mitte üksnes ei arvesta selle infoga, vaid juhhib selle alusel organismi muud tegevust ning arendab iseennast.

Teaduslik väide ei ole see, mis on tõestatud, vaid see, mis on avatud ümberlükkamisele.

Kõigi Lääne tüüpi religioonide oluline nurgakivi on, et nende jumalatel on tahe.

Toomas Paul kirjutas 8. märtsi „Sirbis”, et...

●● „On raske kujutleda, et me saaksime vabalt tegutseda olukorras, kus meie käitumine on füüsikaseadustega ette määratud: „me pole midagi enam kui bioloogilised masinad ja vaba tahe on ainult illusioon”. ●● „„Vaba tahe” ja tahtevabadus on samasugune fluidum nagu „südametunnistus” resp. „südametunnistuse vabadus”. ●● „Ei ole konkreetse indiviidi valida, kas ta on usklik või uskmatu või keda/mida ta usub/usaldab ning kas ta teeb oma eksistentsiaalsed otsused enda arvates teadlikult või lihtsalt aja vaimuga kaasa minnes. Tema saatuse determineerivad vääramatud füüsika- ja keemiaseadused.”

Kui nii poleks, võiks ju koolid kohe kinni panna. Aga kuidas siit Pauli jaoks tuleneb, et „elusolendeid saab defineerida kui piiratud suurusega liitsüsteeme, mis on stabiilsed ja reprodutseerivad endasuguseid”, jääb hämaraks. Ei ole stabiilsed. Kohe üldse ei ole. Vastupidi, nad on erinevate protsesside vastuolulise koostöu keskmis ja seetõttu üpris ennustamatud.

Kelle tahtmine sünnib?

Olulisim, mille Paul uusimat teadust religioonile allutada püüdes targu mainimata jätab, on kõigi Lääne tüüpi ja mitmete muu maailma religioonide oluline nurgakivi: nende usutud jumalatel on tahe.

„Sinu tahtmine sündigu”, palvetavad kristlased. Ja kui jumal tahab, siis võib ta iga sugused vääramatud looduseadused peatada ning lasta neitsil sünnitada või surnul üles tõusta. Jumala tahe võib olla inimesele teadmatu, kuid sel on oma kindel eesmärk. Ka suurte teadlaste seas on religioosid inimesi, kes on üritanud oma teooriaid ühildada sellise vaatega, kuid see ei ole teaduslikule maailmavaatele omane joon. Vastupidi: looduseadusi ei saa peatada (on vaid võimalik, et toimib meile veel arusaamatu seadus), tegelikkus kui süsteem ei allu kellegi plaanile või tahtele, vaid toimib ja kujuneb nende seaduste põhjal omasoodu. Meie teadmine sellest süsteemist on ebatäiuslik, kuid meil on võime seda arendada. Sellega võiksimegi tegeleda. ●

VANA BASKINI TEATRI etendused

ETENDUSTE ALGUS KELL 19.00
Piletid müügil Piletimaailmas, Piletilevis, Statoilis ja kohapeal.
www.vanabaskiniteater.ee

ERIC CHAPPELL

MINA HAKKAN PEAMINISTRIKS

12.03. Lihula Kultuurimaja
15.03. Vanemuise Teater v/m
11.04. Endla Teater
12.04. Luunja Kultuurimaja
18.04. Salme Kultuurikeskus
19.04. Vastemõisa Rahvamaja
20.04. Pürksi Kultuurimaja
22.04. Antsla Kultuurikeskus

KADRI ADAMSON, MARIKA KOROLEV, RAIVO RÜÜTEL, EGON NUTER, TÕNU KILGAS, RAIVO METS, JANEK SARAPSON

14.03. Keila Kultuurikeskus
18.03. Kunda Klubi
26.03. Tamsalu Kultuurimaja
28.03. Aruküla Kultuurimaja
03.04. Võru Kultuurimaja
07.04. Vanemuise Teater s/m
24.04. Salme Kultuurikeskus
25.04. Kiviõli Rahvamaja
27.04. Kuusalu Rahvamaja
29.04. Haapsalu Kultuurikeskus

HELGI SALLO, RAIVO TRASS, RAIVO METS, VELJO REINIK

RICHARD BAER

OOTAMATU ETTEPANEK

VAHVA RÄTSEP 13.03 kl. 11 Valga Kultuurikeskus
MINU GIRLFRIEND ON EESTLANE 16.03 Türi Kultuurimaja

VASSILI SIGAREV

VALEDETEKTOR

MERLE JÄÄGER
EGON NUTER
ANDRES LEPIK

19.03. Rõuge Rahvamaja
21.03. Salme Kultuurikeskus
22.03. Saku Kultuurikeskus

VIIMASED ETENDUSED!!
Salme Kultuurikeskuses pensionäridele pilet 7.50 €!

ILJA REPINI ELLUÄRATAMINE KADRIORUS

Neljapäevast algavad Kadrioru kunstimuuseumis elamusõhtud Repini teemadel. Koos Tallinna Linnateatri ja Eesti Vene Teatriga saab märtsi, aprilli ja mai valitud neljapäevaõhtutel vaadata maa-

likunstniku Ilja Repini loomingu ajastutruus õhkkonnas. Toimuvad kuraatoriekursioonid näitusel „Repin. Vene suurmeisteri elu ja looming Soomes“. Info: kadriorumuuseum.ee. **EPL**

JÄLE SEITSMES MEEL

7. juunil astub Käsmus Viru Folgi korraldusel üles kunstnik ja muusik Henry Laks (pildil) oma vana bändiga Seitsmes Meel, mis nautis märkimisväärselt menu 1980-ndatel. **EPL**



FILHARMOONIA KAMMERKOORI UUS PLAAT

Eesti filharmoonia kammerkooril ilmub CD-plaat „Vivit!“, millele on Daniel Reussi juhatusel salvestatud Rudolf Tobiase (1873–1918) vaimulikud motetid ning valik Max Regeri (1873–1916) loomingu-

gust. Helirežissöör on Florian Schmidt, kellega koostöös on kooril varem üllitatud juba mitu CD-d. Albumi andis välja Soome firma Ondine ja see salvestati 2012. aasta mais. **EPL**

Marimekko peadisainer: soome kultuuris on värvi küllaga

Intervjuu

Tanel Veenre
disainitoimetaja



Noora Niinikoski sõnul on arusaam, et õige soome disain tähendab minimalismi, vaid müüt, mida Marimekko murrab.

Kohtun Marimekko peadisainer Noora Niinikoskiga Eesti tarbekunsti- ja disainimuuseumi köögis, kus meid ootab vaagnatäis saiakesti. See pidi olema Noora salapatari just sellistel päevadel, kus korralikult sööma ei jõua (disaineril oli selja taga loeng Eesti kunstiakadeemias ning mitu intervjuud, ees ootas pressikonverents ja näituse avamine). Marimekko on tal alati hunnik rammusaid saiakesti sügavkülmas.

● Kui pikad on disainipealiku tööpäevad Marimekko?

Praeguseks olen need surunud normaalsesse raamidesse üheksast viieni, kuid kui ma oma tööd alustasin, siis olin tihthi kuni üheksa. Eks see ole alguse asi – püüad teha kõike, kuid siis saad aru, et töö ei lõppeks kunagi. Kui mu mees ähvardas vahetada kodu lukud ja mind mitte tuppa lubada, kui nii hilja saabun, siis mõistsin, et ka homme on uus päev ja ma saan siis oma tööd jätkata.

● Kui suur on teie disainitimi? Mul on kolm disaini assistenti, kuus–seitse rõivadisainerit ja 12 mustridisainerit – kusjuures enamik neist on vabakutselised, nad hindavad teatavat vabadust, mis neil nõnda jääb.

● Mis on Marimekko praegune strateegia? Miks te osalete näiteks New Yorgi moenädalal, mis ei tunduks teie puhul esimese valikuna?

Seda teeme eelkõige selleks, et saada promo meie värskest avatavatele USA poodidele. Marimekko on tegelikult 1960-ndatel olnud sealsel turul üsna tuntud, kuid kui päris aus olla, siis praegu ei tunne meid seal

eriti keegi. On vaja teha häält, et olla nähtav!

● Kuid tegelikult on Marimekko jaoks interjööridisain siiski moest olulisem?

Just nii, kuid mood tõmbab inimesi palju enam ligi. Kasutame seda ära!

● Kuidas on vabaduse ja planeerituse suhe sellises suurfirmas nagu Marimekko?

Kui räägime loovuse ja äri suhtest, siis me tõepoolest kalkuleerime ja planeerime kohati vägagi täpselt. Kuid samas on alasid, kus meil on lubatud tõesti vabadust ja avatust, sest nii mõnestki eksperimendist on saanud alguse uus hitt.

● Kas selline kompamine ja tundlikkus polegi ainsaks võimaluseks olukorras, kus turg on muutunud vägagi ennustamatuks – pealekasvatav põlvkond ei armasta end siduda kindla ideoloogia ega kaubamärgiga, pigem otsitakse ja tehakse spontaansid otsuseid?

Just nii. Muidugi me kaardistame oma tarbijat, kuid see pole

Unistamisel on loomes oluline roll – see lõdvestab aju ja teeb ruumi loovusele.

Kõiki ettevõtmisi ei pea hiiglaslikuks kasvatama, võib teha, mida hing ihkab.

veel kogu tõde, otsad jäävad lahti. Moes on siiski vajalik mingi raam, kollektsioon ei saa olla mõeldud kõigile. Tundub, et me oleme ka praegu liikumises ja otsime veel ikka iseend. Iga kollektsioon on ju baasiks järgnevale ja kasvab välja eelnenust.

● Minu arvates on fantastiline, et üks disainimärk teeb nii julgelt koostööd teiste alade kunstnikega – maalijate, graafikute, illustraatoritega...

Väga paljud meie mustridisainerid ei ole tõepoolest tekstiilidisaini taustaga, see hoiab disaini värskena.

● Kas teie ei ole mõnikord taas tekkinud kihk asutada pä-

ris oma kaubamärk, kasutades Marimekkost saadud pagasit?

Ma tean võitluseid ja väljakutseid, mis sellega kaasnevad, ning ega ma neid väga igatse. Kuid mulle tohutult meeldib ehe käsitöö ning ma tean ka, et teil siin on palju inimesi, kes seda veel oskavad. Kui ma ei oleks Marimekko, siis ma tõenäoliselt teeksin märki, mis vahendaks hinnalist ja unikaalset käsitöödisaini.

Mõnikord ma siiski igatsen sõltumatust ja vabadust, mis mul oli siis, kui tegin oma kaubamärgi. Ma usun, et see oli veidi teist tüüpi kirg, mis sel hetkel avaldus. Mõnikord igatsen ma ka sellist mõnusat ideede setitamise aega, kus sain vaid istuda kohvitassiga ja unistada, kas või paar nädalat jutti. Ma usun, et unistamisel on tohutult oluline roll loomeprotsessis – see lõdvestab aju ja teeb ruumi uuele loovusele.

● Praegu peate süsteemiga kohanema?

Minu roll on leida ka tasakaal kabamärgi sees, et rahuldada ka väga paljude eri klientide ja eri turgude vajadusi. Nii on meil tavaliselt igas kollektsioonis korraga nii lillemustreid kui ka abstraktset geometriat, suuri ja väikseid mustreid.

Me töötame väga kindlas rütmis. Kõige keerukam on see, et mul on korraga neli kollektsiooni, milles pean orienteeruma. Ma ei mõtle siin seda, et me teeme neli kollektsiooni aastas, vaid et ka igal hetkel peab mu peas olema valmis neli kollektsiooni: ühte pean esitlema edasimüüjatele, teist pean esitlema maja sees, kolmas on töös ja neljas peab olema stardivalmis. Kui nende nelja vahele ei jää n-ö õhku, siis on keeruline.

● Kuidas leiate sellistel hetkedel spontaansust ja värskest?

Ma lihtsalt usaldan end, olen hetkes, kui ma loon. Ja ka lihtne puhkus – metsas jalutamine, sportimine ja isegi teleka vaatamine – on oluline. Mõnikord



Marimekko peadisainer Noora Niinikoski ütleb, et kui ta ei töötaks Marimekko, siis looks ta käsitöökaubamärgi.

Foto: Jarmo Nagel

„TRAINSPOTTINGULE” TEHAKSE JÄRGE

Filmirežissöör Danny Boyle loodab 20 aastat hiljem Edinburghi narkomaanidest rääkinud filmi „Trainspotting” näitlejad uuesti kokku saada ja sellele järje vändata. Nimelt töötab stse-

narist John Hodge Irvine Welshi romaani „Porno” käsikirja filmiks. See raamat on järg „Trainspottingule”, kus samad tegelased proovivad kätt pornotööstuses. **Guardian**

RAADIO 2 JUUBELITUUR

Märtsis ja aprillis käivad Raadio 2 tegijad läbi 12 Eesti linna ja korraldavad peaaegu 20 pidu. Raadio 2-l tähtub tänavu 1. mail 20 eetriaastat. Pildil R2 saatjuht Koit Raudsepp. **EPL**



AEGNA MILITAARAJALUGU NÄITUSEL

Homme kell 16 avatakse Kiek in de Kökis näitus „Aegna mere-kindlus – unustatud suurtükipoitsioonid Tallinna keskkinnas”. Näitusel saab näha Aegna saart tema hiilgeaegadel, kui prae-

guseks looduse rüppe vajunud saar oli strateegiliste rannakaitse suurtükipatareide asukohaks, et Soome laht punalaevastiku jaoks lukus püsiks. Näitus jääb avatuks 19. maini. **EPL**

„Lendav hollandlane” Ain Angeriga pani itaallased vaidlema

Arvustused on vastakad:

Angeri Daland oli kas

huvitavaim esitus või

mitte piisavalt värske.

Andres Laasik

andres.laasik@epl.ee

Täna Milano La Scalas kolmandat korda ettekandmisele tulev „Lendav hollandlane”, kus Dalandit laulab saarlane Ain Anger, on saanud vastuolulise kriitika osaliseks.

Arvustustes arutatakse võrdlemisi palju saksa lavastaja Andreas Homoki lahenduse üle, kus lava kujutab ühe suure koloniaaläriga tegeleva firma bürood 19. sajandi lõpul. Arvustaja Enrico Girardi nimetab mõjukas lehes Corriere della Sera lavastuse antikapitalistlikuks, tuues esile koloniaalajastust tuttavaid kujundeid.

Lavastuse hinnangud lähevad lahu. Pealkirjas „Lendav hollandlane”, mis ei vapusta sisalduva hinnangu kõrval on ka leplikumaid tõlgendusi. Kõik arvustused toovad ära tõsiasja, et lavastus sündis koostöös Zürichi ja Oslo ooperiteatritega, mistõttu



Kapten Daland (Ain Anger) armastava Sentaga (Anja Kampe).

Foto: Teatro alla Scala

võiks sündinud tõlgendus sobida celkõige neisse ooperimajadesse.

Anger jätkab Wagneriga

Hinnangud lauljate tööle lähivad niisamuti lahku. Lehele La Stampa vahel kultuuriteemadel kirjutav Roberta Perdoti heidab online-muusikaajakirjas Gliamicidellamusica.net Angerile ette vähest värskest. Seevastu leiab Luca Chierici oma pikemas arvustuses, mis on kättesaadav portaalis Ilcorriere-musicale.it, et Angeril on kõige huvitavam hääli kogu lavastuses. Ilmselt aitab Angeri Milanos tehtud sooritusele valgust

heita esietendusel viibinud Aarne Miku kokkuvõtte reedes Sirbis, mille järgi väljendas aplaus La Scalas debüüdi teinud Angerile sooja poolehoidu.

Rohkesti kirjutavad arvustajad nimirolli esitanud waleslasest Bryn Terfelist, kes on praegu kuum Wagneri-laulja.

Angeri edasine karjäär aga jätkub Wagneri-loomingus. Aprillis laulab ta Fasoltit Barcelona Gran Teatre del Liceu lavastuses „Reini kuld” ja mais Hundingit Viini riigiooperi „Valküürides”. Mais osaleb Anger Frankfurdis kontserdil, kus Paa-vo Järvi juhatusel kantakse ette Mahleri 8. sümfoonia. **o**

Šamaan Urmas Sisask rändas Plejaadide taha

Arvustus

Sirje Vihma-Normet
kultuur@epl.ee

Helilooja Urmas Sisask esitles oma uut šamanistlikku rännakut valgusaastate kaugusele, saatjateks bajaan ja didgeridoo.

Hopneri Majas oli 2. märtsil Urmas Sisaski uue teose „Elu Plejaadide taga” esiettekandmine, mille esitasid ansambel Orthodox Singers koos plokkflööti kvarteti ja nupp-akordioni ehk bajaaniga. Dirigeeris Valeri Petrov.

Sisask ise mängis juurde šamaanitrummi ja Austraalia aborigeenide puhkpilli didgeridoo'd, sahistas vihmapilli ning kõiksugu kõristitega. Koos esmaklassilise vokaaliga andis kõik see kokku unikaal-

seid kõlavärve ja huvitavaid rütmimustreid. Seegi teos on Sisaskil inspireeritud kosmosest. Seekord „vaatab” ta lausa Plejaadide [Sõnni tähtkujus asuv tähtede hajusparv] taha. Koostöös Merje Ottmaaga kirjutatud tekstis räägitakse elust umbes 400 valgusaasta kaugusel.

Koos kaks äärmust

Refräänis kõlas šamaani kutsung: tsipa-ra-ka-ka-kaa-tsip! Kogu teos mõjuski šamanistliku rituaalina, mis rebib kuulajat tavaelust lahti ja viib ta kosmilisele rännakule, ja tahaks teha kummarduse solistidele Maria Petrovale, Jelena Savtšukile, Aleksandr Peljovinile ning koorile. Maa peale tagasi aitasid tulla leierkastimängu meenutavad bajaanihelid. Teose lõpukadents *didgeridoo*’le ja bajaanile oli lihtsalt erakordne. Ja kui hästi mängitud!

Laupäeval kontserdil läksid mu mõtted Stravinski ja

ta „Kevadpühitsuse” saja aastat eest Pariisis toimunud esiettekande juurde. Stravinski kasutas oma teost luues sama printsiipi, mida kasutas Sisask – ta viis paganlikud ja šamanistlikud rituaalid kokku klassikaliste instrumentidega. Ta pani kokku kaks äärmuslikku maailma, mida aitas esile tuua Djagilevi koreograafia. Tulemuseks oli geniaalne teos, mille publik paraku välja vilistas ja Stravinski pidi saalist lausa põgenema. Sisaski šamanistliku rännaku Plejaadide taha võttis 20. sajandi kõladega harjunud publik aga vastu bravohüüetega. **o**

„Elu Plejaadide taga”

Urmas Sisask

2. märtsil Hopneri majas, Raekoja 18, Tallinn

piisab lihtsalt rahulikumast hingamisest.

o Kuidas leiate kollektsioonide teemad? Kui palju töötate raamatukogus või käite reisimas? Kõik algab muidugi taustauuringust. Ma jälgin ka maailmas toimuvat, hoian silma peal oma lemmikkaubamärkidel: Dries van Noten, mõnikord Marni ja jaapanlased Tsumori Chisato, Issey Miyake, Comme des Garçons. Üldiselt jälgin ma mustrit kasutajaid. Kuid mul on ka üks suur lemmik minimalistide hulgas – pea värvi- tu, kuid tõesti ilus Briti disainer Margaret Howell.

Kuid tegelikult on parim tööriist intuitsioon – kõik võib sündida üsna juhuslikust leiust. Mul on laual kaustasüsteem, kuhu panen hetkel mitesobivad ideed tallele, nii koguneb võimas visioonipank tulevikuks.

o Kas teile ei tundu, et Marimekko on kuidagi ootamatult pööran ja värviline, et mahtuda soome ja üldse põhjamaade disaini kuvandisse?

On jube kahju, et stereotüübid üldse eksisteerivad. Muidugi võib teha üldistusi, kuid mind huvitavad erinevused. Selleks, et eksisteeriks minimalistliku soome disaini kuvand, on vaja ka selle vastandit. On ilmne, et mingi hetk pidi keegi tulema ja selle müüdi murdma. Selleks oli Armi Ratia, kes 1951. aastal asutas Marimekko vastukaaluks sõjajärgsele hallusele. Ta tundis, et on vaja midagi julget, et muuta inimeste elu värvikamaks.

Ka mina hakkasin juba noorena mõttetute kuvandite vastu mässama. Mäletan, et oma Londoni õpingutelt tagasi tulles oli minu jaoks põnev leida Soome arhiividest hämmastavalt värvilisi leide meie pärimuskultuurist – see oli nagu värve ja mustreid täis basaar. Kust see minimalism siis ikkagi alguse sai? See tundub müüdina, mis võttis jalad alla just 1960-ndatel, kui modernism püüdis dekoratiivsust välja juurida. Ma usun, et tegelikult on me kultuurid palju rikkamad, kui me arvata oskame. Mehhiko ja Soome ei tarvitse olla nii erinevad, kui meile tunduda võib!

o Marimekko puhul on tore, et see on alguse saanud ikkagi ühe andeka ja entusiastliku disaineri nägemusest. Miks ei võiks selline edulugu juhtuda ka mõne praeguse disaineriga? Kuid praegune olukord on ikka väga karm – konkurents on tohutu.

o Skandinaavia on suurepärase inkubaator väikestele disainimärkidele – kümned ja kümned noored disainerid on pääsenud välisurgudele.

See on väga vinge ning mõnikord tundubki selline väike formaat piisav – kas me peame kõik ettevõtmised nii hiiglasli-

kuks kasvatama? Võib-olla piisab sellest, kui elad ära ja teed seda, mida sinu hing ihkab.

Soome riik on tegelikult ka väga toetav ja jagab kunstnikele üsna lahkelt stipendiume.

o Mida teeb Marimekko oma kollektsioonide ülejääkidega? Me müüme kõik tooted lõpuks ikkagi maha, meil on outlet-pood nii Soomes kui ka USA-s. Kangaste ülejääke hoiamme laos, kust me aeg-ajalt midagi võtame ning teeme sellest spetsiaalseid seeriaid ja siis müügipäevi.

o Kuidas on viimaste aastate majanduskliima teile mõjunud?

Ajad on rasked, kuid müük siiski kasvab. Muidugi mitte alati nii võimsalt, kui finantsosakond loodab. Investeeringud uute poodide avamisse neelavad ka kõvasti raha.

o Marimekko teine suurem turg on Jaapan – tundub, et teie

Mehhiko ja Soome ei tarvitse olla nii erinevad, kui meile tunduda võib.

heas mõttes naiivset ja siirast lähenemist seal mõistetakse?

Jah, kuid mitte kogu kollektsiooni ulatuses. Näiteks ei armasta nad rõhutada oma vöökohta ja nii müüvad seal paremini just lohvaika löikega asjad. USA-s on jälle vastupidi – vöökoht olgu pigem taljesse töödeldud. Samas ei taha me ka turgude ootustele vastata, oluline on säilitada oma nägu.

o Tean, et teie ema elab Tallinnas. Kui tihti te siia satute?

Ma olin viimati siin novembris, nii et ikka juhtub.

o On teil siin oma lemmikpaik? Minu ema kodu muidugi! Kui ta kuulis oma eesti sõbra käest ühest renoveeritavast 1920-ndate funkmaajast vanalinna külje all, kus sai ise oma kodu algusest lõpuni planeerida, otsustas ta, et sellest saab tema kodu. Ta elab siin juba ligi neli aastat.

Muide, minu ema oli tekstiilidisainer ja tema unistuseks oli töötada Marimekkos. Kuid kuna Armi Ratia oli väga võimas naine, siis ta kartis minna end Marimekkosse pakkuma.

o Nii et täitsite ema unistuse! Jah, ja minu 15-aastane tütar on rääkinud viimased kümme aastat, et temast saab moelooja. Nii võib olla, et saame ka kolmanda põlvkonna disainereid. **o**

„Marimekko. Disain. Soome”

NÄITUS

Avatud Eesti tarbekunsti- ja disainimuuseumis (Lai 17) kuni 28. aprillini.

Töövõtjate ootused tööandjatele on kõrgemad kui kunagi varem

Lihttöölised küsivad kõrget palka, spetsialistid tahavad areneda ja mainekat töökohta.

Kaire Talviste
kaire.talviste@epl.ee

Tööjõuturg on olnud viimasel aastal selges muutumises: tööpakkumiste hulk on tõusnud ning konkurents väärt töötaja pärast kasvab. „Toimunud muutust tajuvad ka töövõtjad ning ei saa pahaks panna, et nad tekkinud olukorda ära kasutavad,” ütleb personaliotsingu ja -rendiga tegelev Recruitment Estonia OÜ juhatuse liige Triin Raamat-Kuus. Töövõtjate ootused tööandjatele on kõrgemad kui kunagi varem ning eelistatakse töötajad, kes tegelevad organisatsiooni kui tööandja maine teadliku kujundamisega.

Jätkuvalt on tööandjail keeruleida ka lojaalset ja töökast lihttöölisi. Tööstussektoris kandideeriva lihttöölise palganõudmised on CV-Online'i andmetel kohati põhjendamatult kõrged – lihttöölise nõuab 20–25% kõrgemat palka kui tööandja on valmis pakkuma. Kõrgemat palgaootust mõjutab võrdlus lähiriikide palgatasemega, samuti seegi, et enamasti linnapiirist kaugemal asuvatesse tootmis-

ettevõtetesse jõudmiseks lisandub transpordikulu.

Spetsialistide nõudmised

Konkursside läbi viies ei saa tööandja enam lootma jääda pelgalt töökuulutuse avaldamisele. CV-Online'i värbamisspetsialist Ivika Born tõdeb, et otsingud on muutumas järjest enam otsepakku-miste ja sihtotsingu keskseks. Seetõttu võib tööpakkumise saanud kandideerija tööandjale ka enam nõudmisi esitada. Peale palganumbri väärtustab töövõtja tööaja paindlikkust, sõidukompensatsiooni, koolituse- ja arenguvõimalust. Tööotsija huvitub järjest enam tööandja taustast ning on juba intervjuule tulles teinud põhjaliku eeltöö ning on valiv.

„Kandidaatide teadlikkus töövalikul on märkimisväärselt tõusnud. Kandidaadid teevad iseseisvalt taustauuringut. Nad uurivad nii finantsnäitajaid kui ka ettevõtte mainet,” tõdeb ka värbamisteenus pakkuva HR Factory müügijuht Pille Seppar.

Tööle kandideerijate jaoks on oluline töökeskkond, inimestesse suhtumine, materiaalsed lisahüvede kõrval pannakse rõhku arenguvõimalustele, koolitustele, samu-

ti võimalusele tulevikus ettevõtte siseselt mõnes teises riigis töötada. On huvi tuntud ka paindliku tööaja vastu, et oleks võimalik osaliselt või täielikult ise valida töötamise kohta ja aega (teha paar päeva nädalas näiteks tööd kodus). Lisahüvedena tuuakse järjest enam välja pikemat puhkust (nt talvepuhkus) ja ka tasuta-
tatud haiguspäevi.

Palgasoo

Organisatsiooni maine kõrval on oluline aspekt palk. „Viimase kuue kuu jooksul on meil olnud vaid üksikuid värbamisprojekte, kus tööandjapoolne palgapakkumine vastab sellele, mida töö-

Värbamisfirma: Oleme üle pika aja kogenud ka esimesi üleostmise juhtumeid.

otsijad intervjuudel väljendavad – enamasti on töötajate ootused 10–30% kõrgemad,” ütleb Raamat-Kuus. „Hetkel on veel tunda tööandjate vastupanu palgasurvele, kuid oleme hiljajärgi üle pika aja kogenud ka esimesi üleostmise juhtumeid.”

Lähiaastateks prognoosib Raamat-Kuus jätkuvat tööturu aktiivsuse tõusu, mille-
ga kaasneb töötajate senisest

teravam puudujääk ja ka suurem üleostmine.

Pille Seppari sõnul on palgaootus võrreldes majanduslanguse ajaga teatud määral tõusnud. See on tema arvates ka enamjaolt õigustatud, sest majandusraskuste ajal paljud ettevõtted kärpisid „ajutiselt” töötajate hüvesid. Vähesed siiski on majanduslangusest tingitud kärped tühistanud. Tema arvates on aga tööandjad muutnud palju avatumaks palgaläbirääkimiste suhtes, et mõlemad pooled saavutaks rahuldava kompromissi. „Inimest kaaskatakse rohkem motivatsiooni-paketi koostamise protsessi, mitte veel massiliselt, aga järjest rohkem liigub trend selles suunas,” osutab ta.

Suuremat sorti spetsialistide üleostmise lainet Pille Seppar ei ennusta. „Teatud spetsialistide puhul on pilgud pööratud ka teiste Euroopa riikide poole. Välistöötajate toomine Eestisse sõltub riigipoolsetest tegevustest ehk sellest, kui kerge on välismaalase Eestisse tööle toomine. Olenevalt riigist võib see protsess võtta 6–9 kuud,” ütleb Seppar.

Ivika Born usub, et häid töötajaid õnnestub värvata ettevõtetel, kes tajuvad tööturul toimuvaid muutusi, kes oskavad ning ka panustavad tõhusasse värbamisprotsessi. ●

Töötajate ootab tulevaselt tööandjalt mitmeid hüvesid

Oodatavate hüvede olemasolu praegusel töökohal kinnitavad aga suhteliselt vähesed.

■ On tööle kandideerimisel väga oluline
■ Jah. Seda pakutakse minu praeguses töökohas



Allikas: Tööandjate palgaauuring 2012
Graafika: Maret Müür



KESKKONNAAMET

Keskkonnaamet teatab:

Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskirja eelnõu avalik väljapanek toimub **15. märtsist 8. aprillini 2013. a.** Alates 15. märtsist 2013. a saab kaitse-eeskirja eelnõu, seletuskirja ja tsoneeringuga tutvuda Keskkonnaameti kodulehel aadressil <http://www.keskkonnaamet.ee/lahe/uldinfo/kaitse-eeskiri/>, Keskkonnaameti Viru regiooni Palmse ja Rakvere kontorites ning Harju-Järva-Rapla regiooni Tallinna kontorites, samuti Kadrina, Vihula ja Kuusalu vallavalitsustes ning Loka linnavalitsuses. Kirjalikke seisukohti ja ettepanekuid kaitse-eeskirja eelnõule ootame kuni **8. aprillini 2013. a** aadressil **Keskkonnaamet, Kunderi 18, 44307 RAKVERE** või e-posti aadressil laane-viru@keskkonnaamet.ee.

Kaitse-eeskirja eelnõu avalikud arutelud toimuvad **10. aprillil 2013. a** algusega kell 16 Keskkonnaameti Viru regiooni Palmse kontorites ning **11. aprillil 2013. a** algusega kell 16 Kolgaküla rahvamajas.

JURIST VASTAB

Töölepingust ja palga maksimisest

Helve Toomla

jurist



●●Töötasin kalmistu korraldajana töövõtulepinguga. Olin tööl tööandja määratud kindlatel päevadel ja kellaaegadel, talvel 3 korda nädalas ja maist kuni oktoobrini 5 päeva nädalas. Kas on õige, et ma ei saanud puhkuseraha, kuigi käisin tööl nii, nagu tööandja tahtis? Mina saan aru, et kui on töövõtuleping, pean tegema tööd ära ettenähtud ajaga siis, kui ise tahan, mitte kindlatel kellaaegadel.

Tööandja poolt kindlaks määratud tööaeg on ainult üks võimalikest töölepingule omastest tingimustest, selle põhjal

ei saa veel öelda, et tegemist oli töölepinguga, mis annaks õiguse puhkusele. Olulisim on, kas tööandja juhtis töö käiku ja kontrollis seda. Kui nii oli, siis võib küsija taotleda töölepingulise suhte tuvastamist ja nõuda puhkusehüvitist.

●●Minu tükitöö hinnaks on 15% tellijalt minu tööandjale makstavast summast. Töötan töölepingu alusel. Kas minu puhul kehtib TLS § 31 ja VÕS § 679–682?

Töötasu arvestatakse siis, kui tööandjale on tellijalt raha üle kantud, mitte siis, kui töö on valmis (ka pool aastat hiljem). Kas see on seaduslik? Ei ole seaduslik. Töötaja peab töötasu saama vähemalt üks kord kuus ja vähemalt kehtiva alampalga ulatuses. Kahtlusi tekitab ka tükitöö ja selle hind

tellijale makstavast summast. Pigem võib tegemist olla TLS § 31 näidatud tehingutelt maksitava tasuga ja sel juhul kehtivad ka näidatud võlaõiguse seaduse sätted. Töö sisu ega kõiki lepingutingimusi teadmata ei ole täpset vastust nimetatud sätete kehtivuse kohta võimalik anda. Soovitan küsijal töölepingu ja muude dokumentidega minna tööõiguse spetsialisti vastuvõtule ja selgitada ka võimalust tööandjale nõuete esitamiseks.

●●Olen töötanud Soomes 7 kuud. Palka olen saanud tunnitöö arvestuses, nii mitme tunni eest, kui olen tööl olnud. Mis saab siis, kui tööandjal pole tööd pakkuda? Minu töökoht on Soomes, aga tööandjaks Eesti firma.

Kui ma nüüd koju jään ja

tööl ei käi, kuna tööandjal pole võimalik mulle tööd anda, siis kas ma saan ainult Eesti miinimumpalka või on asi kuidagi teistmoodi?

Kahjuks ei selgu küsimusest, millise lepingu on küsija sõlminud. Kui see oli tööleping, siis on tööandja kohustatud maksma aja eest, mil tal tööd anda ei ole, TLS-i § 35 alusel keskmist töötasu. Et seda saada, ei tohi lihtsalt koju jääda, vaid ise aktiivselt tööd nõuda, teatada, et olete tööks valmis ja tahate töötada. Töö nõudmist peab saama vaidluse korral tõendada, seega tuleks seda teha kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Saada oma tööalane küsimus:

kristiina.viiron@epl.ee

SIIMSON NÄITAS TASET

USA-s õppiv Meelis Siimson osales sealsete ülikoolide teise divisjoni MM-il, kus sai kolmikhüppes Eesti hooaja tippmargi 15.46-ga 3. koha ja kaugushüppes 7.46-ga 2. koha. **ERR**

GERT KULLAMÄE VALLANDAMIST EI KAALUTA

Tartu ülikooli akadeemilise spordiklubi juhatuse esimees Andres Liinat (pildil) ütles, et Gert Kullamäe vallandamine TÜ/Rocki tüüri juurest praegu kavas ei ole. „Meil on tööjaotus selline,

et on korvpallidivisjoni nõukoda, kes annab tegevjuhtidele nõu. See nõukoda ei ole päevakorda sellist küsimust seadnud,” sõnas Liinat intervjuus Vikerraadiole. **ERR**



KLETTENBERG 4.

Ratsutamise Kesk-Euroopa liiga finaalsõidu tulemusena Varsavis saavutas eestlane Gunnar Klettenberg hobusel Ulrike R liiga koondarvestuses 87 punktiga neljanda koha. **Delfi**

MCLEOD EI MÄNGI

Täna teeb Kalev/Cramo Leedus Pieno žvaigždesiga korduskohtumise ilma Keith McLeodita, kes ravib seljavigastust. Ta võib eemale jääda ka reedest mängust Rakvere Tarvaga. **Delfi**

Kriisis Barca teeb täna kõik, mis on inimevõimete piires

Ainus, kes on klubis veel suutnud positiivset meelt säilitada, on abitreener Jordi Roura.

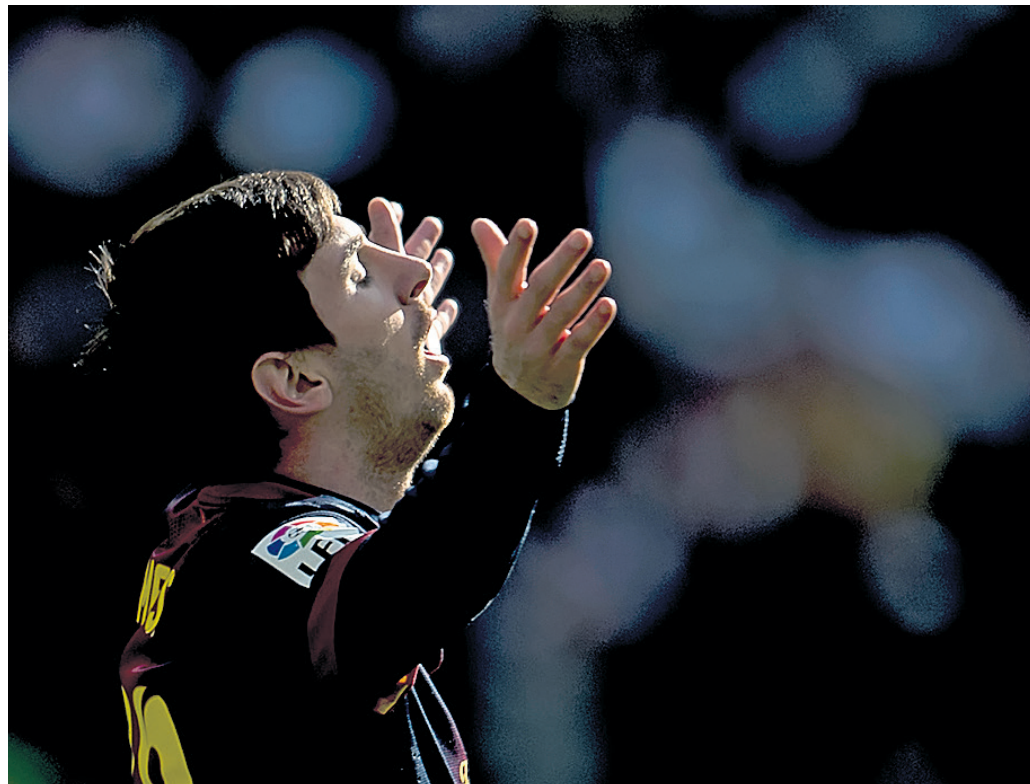
Aet Süvari
aet@ep.ee

Täna õhtul ootab Hispaania vutiklubi Barcelonat ees tõhetk: kas neil õnnestub Meistrite liiga kaheksandikfinaali kordusmängus 0 : 2 kaotusseis võiduks pöörata või peavad nad teist aastat järjest leppima tõsiasjaga, et neil ei ole asja finaalmängule.

Peale selle, et meeskond esimeses mängus kolm nädalat tagasi Milanile 0 : 2 kaotas, on Barca hiljuti pidanud alla neelama veel kaks väga mõru pilli – kaotused Madridi Realile. Kõik see on nii meeskonnas endas kui ka tribüünidel põhjustanud rahulolematust.

Möödunud nädalal sõitis klubi president Sandro Rosell New Yorki, et kohtuda näost näkku seal vähiravi saava Barca peatreeneri Tito Vilanovaga. Tagasi tulles ei täpsustanud ta meediale, millest ta juhendajaga juttu tegi, kuid nentis, et kriisikooosolek on meeskonnas paratamatu.

„Asjatundjate sõnul esineb umbes 30 päeva pärast juhi lahkumist sooritusvõime langus,” rääkis Rosell ajakirjanikele. „See on normaalne. Kuid leian, et väljastpoolt tulnud reaktioon sellele langusele on pisut ülepingsutatud.” On



Meeskonna suurim staar Lionel Messi ootab abi ka taevastelt jõududelt.

Foto: AFP/Scanpix

tõsi, et viimasel paaril nädalal ei räägitagi Barcelonaga seoses eriti muust kui tiimi võimalikust kriisist ning küsitakse, kas see tähendab, et Barca ajajärk maailma klubijalgpallis on mööda saanud. Klubi keskvaljamootor Andrés Iniesta tunnistas, et ka mängijad on mures. Lionel Messi lisas: „Ma ei ole kurb, aga mul on valu. Ei mulle ega meeskonnale meeldi tähtsates mängudes kaotada.” Ning Ser-

gio Busquets ohkas omakorda Tito Vilanova järele: „Kui bossi pole kohal, tunnevad kõik temast puudust. Igapäevane töö on ilma temata palju raskem.”

Kes on süüdi?

Nüüd on ka Barca fännid, kelle klubi on viimastel aastatel ilmselt heade tulemustega ära hellitanud, end klubi vastu üles keeramas. Esiteks kaklevad poolehoidjad oma-

vahel juba tribüünidel, suutmata otsustada, keda tekkinud olukorras kõige rohkem süüdistada. Osa arvates on kõige kurja juur president Rosell, kelle avalik vihavaen eelmise presidendi Joan Laportaga on muutumas parajaks spektaaklikuks. Teised jälle süüdistavad mängijaid ning on lausa mõnda neist, nagu näiteks Cesc Fàbregast, vilekoooriga tervitama hakanud. Ainuke, kes veel positiivset

Kaotust võiduks üldjuhul ei pööra

Viimase kümne aasta jooksul on play-off-faasis kolmel korral suutnud meeskond avamängu kahe- või rohkemavärvavalise kaotusseisu korduskohtumises võiduks pöörata.

2011/12 kaheksandikfinaal
Napoli – Chelsea 3 : 1; **Chelsea – Napoli** 4 : 1
Chelsea pääses edasi 5 : 4
2003/04 veerandfinaal
AC Milan – Deportivo La Coruna 4 : 1; **Deportivo La Coruna – AC Milan** 4 : 0
Deportivo La Coruna pääses kahe mängu kokkuvõttes edasi 5 : 4
Madridi Real – Monaco 4 : 2, **Monaco – Madridi Real** 3 : 1
Monaco pääses tänu võõrsil löödud värava reeglile kahe mängu kokkuvõttes edasi 5 : 5.

meelt on suutnud säilitada, on abitreener Jordi Roura, kellele tuleb meeskonda Vilanova puudumise ajal edasi vedada – see on ülesanne, millega ta paljude arvates pole eriti hästi hakkama saanud. „Oleme terve nädala töötanud väga intensiivselt ja ma usun, et oleme praegu päris heas seisus,” rahustas Roura. „Teeme kõik, mis on inimevõimete piires, et veerandfinaali pääseda.”

Beckham on endiselt rikkaim jalgpallur

Jalgpalliportaali Goal.com reastas maailma rikkaimad jalgpallurid. Kõige jõukam on endiselt Paris Saint-Germaini jalgpallitäh David Beckham, kelle netovara suuruseks on 175 miljonit naela. Edetabeli koostamisel arvestati nii mängijate palka, reklaamitulust kui ka varasid.

1. David Beckham (Pariis Saint-Germain) 175 miljonit naela

Ühtlasi Suurbritannia rikkaim sportlane teenis ainuüksi mulgu 20 miljonit naela reklaamiraha, mis on oma karjääri lõpetava sportlase kohta enneolematu edu. Beckham on jätkuvalt Adidase, H&M-i ja Pepsi reklaamipoiss, lisaks osales ta tänu Londoni olümpiamängudele ka Samsungi ja Sainsbury'se kampaaniates.

2. Lionel Messi (Barcelona) 115,5

Maailma parim jalgpallur on küll tabelis teine, kuid tema kasuks räägib noorus. Äsja Barcelonaga sõlmitud uus leping tõstis Messi senise nädalapalga 172 000 naelalt 251 000 naelale, lisaks mõistagi boonused. Messil on rohkesti kinnisvara ja uhke autode kollektsioon. Pikaajalised sponsorlepingud on tal Adidase ja Herbalife'iga. Mullu sõlmis ta uued lepingud Turkish Airlinesi ja Proctor & Gamble'iga.

3. Cristiano Ronaldo (Madridi Real) 112

Ilmselt kõige rohkem näeb reklaamplakatil just Ronaldot, kes sõlmis Nike'ga lepingu, mis toob talle aastast sisse viis miljonit naela. Samuti tutvustab ta videomängu Pro Evolution Soccer, Coca Colat, Armanit, Castrol Oili, Bugatit, Linicit, Clead, Konamit, Motorolat ja Portugali panka Banco Espirito Santo. **● EPL**

Esikümme

4. Kaká (MADRID REAL) 66,5
5. Ronaldinho (ATLETICO MINEIRO) 63
6. Samuel Eto'o (MAHATSKALA ANŽI) 52
7. Wayne Rooney (MANCHESTER UNITED) 50
8. Zlatan Ibrahimović (PARIISI SAINT-GERMAIN) 47
9. Rivaldo (SÃO CAETANO) 45,5
10. Rio Ferdinand (MANCHESTER UNITED) 42

SANDER PURI KOLM AASTAT OTSINGUID



Foto: Arno Mikkor

2010

●● Puri siirdus mängima Tallinna Levadiast Kreeka meistriliiga klubisse **AE Larissa**.
Mänge: 21, väravaid: 1



2011

●● Jaanuaris andis Larissa Puri laenule Poola kõrgliiga klubisse **Korona Kielce**.
Mänge: 8, väravaid: 1



●● Juulis andis Larissa Puri laenule Ungari kõrgliiga klubisse **Lombard-Pápa**.
Mänge: 11, väravaid: 0



2012

●● Puri liitus Soome kõrgliiga klubiga **Kuopio Palloseura**.
Mänge: 19, väravaid: 2



2013

●● Puri liitub Šotimaa kõrgliiga klubiga **St. Mirren**?



Sander Puri liigub Šotimaa klubisse?

Alates sügisest koduklubita olnud ja valitseva Eesti meistri Nõmme Kalju juures trenni teinud jalgpallikoondislane Sander Puri on välismeedia teatel loomas käsi Šotimaa kõrgliigaklubiga St. Mirren.

Väljaande Express.co.uk andmete järgi tegi St. Mirreni peatreener Danny Lennon eestlasele hilise pakkumise pärast seda, kui rahahädas liigakaaslane Kilmarnock seda ei suutnud. Nende teatel allkirjastab Puri lepingu, mis kehtib hooaja lõpuni, ning Eesti rahvusmeeskonna poolkaitsja liitub uue meeskonnaga enne pühapäevast Šotimaa liigakarika finaali Heartsi vastu.

„Vaatasime Sandri treeninguid väga tähelepanelikult ning meile meeldis, mida nägime,” kinnitas Lennon Herald Scotlandile, lisades, et lõplik otsus tuleb siiski lähipäevil.

St. Mirren hoiab Šotimaa kõrgliigas 30 vooru järel 11. ehk eelviimast kohta. Põhihooaja viimases mängus 6. aprillil külastab St. Mirren Henrik Ojamaa koduklubi Motherwelli.

Esimest korda kohtusid meeskonnad Mirren ja Motherwell kõrgliigas 26. augustil, kui kohtumine lõppes viigiga 1 : 1, 22. detsembril võitis aga üllatuslikult Mirren 2 : 1. **● Kristi Kirsberg**

Reena Koll sihib suvisel noorte MM-il teivashüppes juba uut Eesti rekordit

Teivashüppe Eesti rekordiomanik, 16-aastane

Reena Koll jätkab tipu poole pürgimist Jõhvis.

Pärt Talimaa
part.talimaa@epl.ee

Reena Koll nime hakkas kergetõustikusõprade seas levima 2010. aasta suvel, kui toona vaid 13-aastane tüdruk ületas teivashüppes kõrguse 3.66. Järgneval sisehooajal olid tulemuseks juba 3.92 ja 2011. aasta juunis püstitas ta esmakordselt Eesti rekordi, ületades kõrguse 4.12. Vahepeal Lembi Vahe-ri nimel olnud tippmargi võttis Reena uuesti enda nimele kuu aega tagasi Tartus, Martin Kutmani mälestusvõistlustel, tulemusega 4.24. „Kõik meie püstitatud talvised eesmärgid täitusid ja rohkemat ei olekski tahtnud,” rääkis Reena treenerist isa Hanno Koll.

Ainsaks tõrvatilgaks meepotis oli Reenat sügisel kimbutanud hambajuurepõletik, mis sundis tegema treeningutesse paarinädalase pausi. „Tulemustes see küll ei kajastunud, ent võib-olla oleksime saanud head vormi pikemalt näidata,” lausus treener.

Reena, kellel on käsil õpingud Jõhvi gümnaasiumi küm-

nendas klassis, peab oma treeningkeskuseks sedasama Ida-Virumaa linna. Jõhvi ei ole muidugi võrreldav maailma tippkeskustega, ent kõik vajaliku saavad Reena ja Hanno seal siiski ära teha. Eilsega algaski valmistumine välis- hooajaks, kus Eestis harjutamise kõrvale mahub ka aprilli keskel toimuv välislaager Hispaanias. „Suvine hooaeg töötab tulla pikk, mille kulminatsioon peaks olema juuli keskel toimuv noorte MM. Vähemalt 4.30 hüpatas Reena kindlasti medalita ei jää, meie eesmärk ongi olla vormis ja suuta hüpata 4.30,” ütles Hanno.

Lähiriigid või USA

„Selge see, et nii minul kui ka Eestis üldiselt on *know-how*’d [ee oskusteave] võrreldes maailma tipptasemel treeneritega vähem,” ei tee Hanno saladust, et hea oleks tulevikus teiste riikide juhendajatega koostööd teha. „Aga küsimus ei ole ainult treenimises. Minu nägemuses peaks kogu ettevalmistus komplekssem olema – sinna peaksid kuuluma teiste seas näiteks ka kehaline ettevalmistus ja toitumine.”

Senised koostöövormid on põhiliselt piirdunud soomlaste ja lätlastega korraldatud ühislaagritega. Tulevikus võiks

üks võimalikke variante olla veelgi tihedam ja spetsiifilisem koostöö lähiriikidega või siis juba Reena siirdumine mõnda USA ülikooli, kust ta juba ka pakkumisi on saanud.

„Samas on siin kaks olulist asja: tuleb saada heasse ülikooli ja heade treenerite juurde. Sest hüpata lihtsalt kuskil vette ja loota, et äkki joppab – minu arvates see ennast ära ei tasu,” rääkis Hanno. „Sellega jaoks, et ta tõmbaks aga juba tõeliste tipptreenerite huvi, peaks Reena hüppama 4.40–4.50.”

Uute võimaluste avanemiseni jätkavad Reena ja Hanno harjutamist ning aina suuremate kõrguste jahtimist Jõhvis. Kui eelmisel hooajal oli treeningute kese suunatud hoojooksule, äratõukele, käte tõstmisele ja rippele, siis sel aastal on nad sammukese edasi liikunud ja keskenduvad hüppefaasis toimuvale pöördele ja sirutusele. ●

Täna Delfi Spordis:
Kas BC Kalev/
Cramo päästab
korvpalliklubide au
Balti liigas?



Veebruaris peetud Martin Kutmani mälestusvõistlustel püstitas Reena Koll Eesti tippmargi 4.24.

Foto: Jassu Hertsmann



KAS SINA
OSKAD SELLE
SÕNADESSE
PANNA?

Kui jah, siis nüüd on
Sinu võimalus!

Eestlaste tõeline lemmik –
kõige sõbralikum,
rõõmsameelsem ja
päikselisem raadio –
otsib saatejuhti!

Vaata www.elmar.ee!

RACHEL Mc ADAMSNOOMI RAPACE

K12

BRIAN DE PALMA FILM

PATUNE KIRG

14.20 (v.a. N) 16. 40 (v.a. N) 18.15 (R, N) 18.30 (ainult E) 19.00 (A. Le Coq sviit, v.a. R, T) 19.10 (ainult L, P, T) 21.20 (ainult N) 21.35 (v.a. N)

COLIN FIRTHALAN RICKMANCAMERON DIAZ

MS12

GAMBIIT

11.45 14.25 19.20 (v.a. R) 21.40 (v.a. N)

LISA LIMONE JA MAROC ORANGE: TORMAKAS ARMULUGU 3D

11.25 (v.a. N) 14.00 (v.a. N) 16.25 (ainult N) 16.35 (v.a. N) 18.40 (ainult T)

MILLEGA TEGELEVAD MEHED

15.10 19.40 (v.a. R) 21.55

PARALLEELMAAILMAD 3D

14.15 (v.a. N) 18.40 (v.a. T, N) 21.00 (ainult K, N) 21.25 (L, P, T)

ANDREA BOCELLI: LOVE IN PROTOFINO

ainult 8. märts 19.00 (sh. A. Le Coq sviit)

THE BERLINER PHILHARMONIKER LIVE IN CINEMAS

ainult 8. märts 20.30

MET OPERA: PARISFAL

ainult 11. märts 18.00

NITRO CIRCUS THE MOVIE 3D

ainult 13. märts 19.30

00.30 K14 21.15 (ainult P, E, T)

ARGO K12 18.40 (N) 19.00 (v.a. N)

Disney SUUR KÕIKVÕIMAS

EELLINASTUSED 9. JA 10. MÄRTSIL

3D-SEIKLUS KINODES 15. MÄRTSIST

LAMMUTAJA RALF

2D eesti keeles! 11.35 13.55 16.15 2D vene keeles! 11.55 (v.a. N)

LINCOLN

20.45 (ainult R, P, K)

LUMEKUNINGANNA

2D eesti keeles! 12.00 (ainult L, T) 2D vene keeles! 12.00 (ainult P, N)

MAMMA

19.45 (v.a. K, N) 22.00

NENDE ESIMENE AASTA

19.15 (v.a. P, T, N)

PARKER

21.30 (ainult P, T)

PELGUPAIK

13.50 19.05 21.20 (v.a. N)

PII ELU 3D

13.30 (v.a. N)

SUURED LOOTUSED

11.15 (v.a. N)

www.forumcinemas.eemobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

VABASTATUD DJANGO

21.15 (ainult R, L, K)

VALGE VANGISTUS

12.00 (ainult R, E, K)

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA

12.45 17.20 19.25 (v.a. R, K, N) 19.45 (ainult K) 19.40 (ainult R) 21.25 (ainult R, K) 21.30 (v.a. T, A. Le Coq sviit) 21.45 (v.a. R, K, N)

ÖNNETERAAPIA

19.00 (ainult P, T)

EELLINASTUSED!

SUUR ja KÕIKVÕIMAS OZ 3D

9. ja 10. märts 16.20 14. märts 18.25 ja 21.35

LAULUÄSSAD

9. märts 16.25; 14. märts 19.00

KOHTUMÕISTJA

14. märts 19.45

TÖÖTATUD MAA

14. märts 21.15

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

EUROPA CINEMAS MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Väärikad kinohommikud

Anna Karenina

Filmi juhatab sisse Triinu Meriste.

Iga 5. seans: TASUTA!

11:00

09:10 13:40 19:15

20:50

12.03

Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu 2D versioon

09:10 | 13:40 | 19:15

Väärikad kinohommikud: Anna Karenina

11:00

Patune kirg

14:45 | 21:40

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

PARIS KINO - AASTAST 1955

19:00 21:00

12.03

Armastus

16:30

Godardi retrospektiiv: «Naine on naine»

19:00

Godardi retrospektiiv: «Elada oma elu»

21:00

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

New Standards

19.28.04.2013

Hennessy kutsub: 25. aprill Merepaviljon

GREGORY PORTER (USA)

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee

Jazzkaar info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO

ERGO

EestiPäevaleht

www.jazzkaar.ee

LAULU-ÄSSAD

LAVAL NÄEME, RSK!

KINODES 15. MÄRTSIST

Disney SUUR JA KÕIKVÕIMAS

3D-SEIKLUS KINODES 15. MÄRTSIST

kuulutus.lehed.ee |

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil **kuulutus.lehed.ee**, e-postiga **anni.koppel@lehed.ee** ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.



TALLINNA LINNATEATER

Keti lõpp
15., 16. aprillil 19.00

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee



Kirjanike Maja

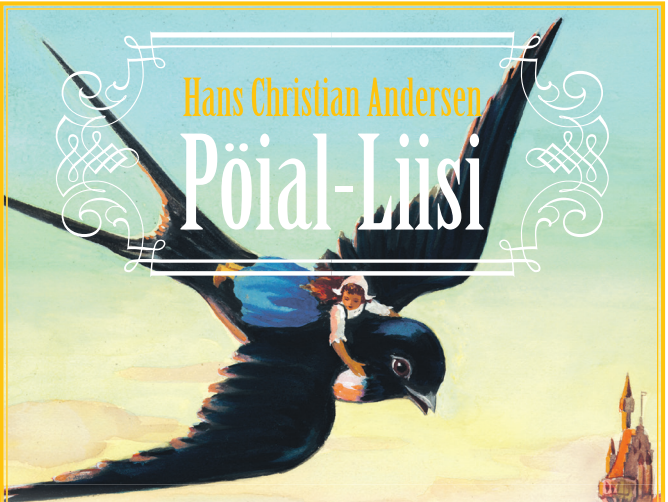
Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

13. märtsi kell 18.00

NOMINENTIDE LEND TALLINNA KOHAL

Eesti kirjandusest vestlevad ja oma teoseid loevad tänavused Kultuurkapitali kirjandusauhindade nominendid Jan Kaus, Mihkel Mutt, Rein Raud, Kätlin Kaldmaa, Livia Viitol, Hasso Krull, Peeter Sauter, Jürgen Rooste, Karl Martin Sinijärv, Mihkel Kunnus, Kalle Muuli, Maarja Kangro ja Rein Veidemann.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital



Hans Christian Andersen
Pöial-Liisi

Pöial-Liisi on väike heasüdamlik pöidlapikkune tüdruk, kes armastab väga päikesepaistet, linnulaulu ja lilli. Ühel ööl aga röövib kärnkonna mamma tütarlapse, et too oma pojale naiseks panna. Sellest saab alguse Pöial-Liisi muinasjutuline seiklus.

Hans Christian Anderseni tuntud muinasjuttu on illustreerinud Siima Skop.



H. CHR. ANDERSEN
PÖIAL-LIISI

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee



RICHARD HAMMOND

VÕI TUNDUB VAI D MULLE NII?

ELU "TOP GEARI" KAADRI TAGA

ELU "TOP GEARI" KAADRI TAGA

EESTI EKSPRESS
RAAMAT

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee

Laen



- **Laen kinnisvara tagatisel.** AS A&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee. Tutvu te tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Müük

- **Müüa lõhutud küttepuid,** 509 2933
- **Müüa soodsa hinnaga talusealiha.** Info tel 505 9151, 5354 3002.
- **Lõhutud kuivad- ja märjad küttepuid.** Tel 509 2933.
- **Küttepuid, brikk.** Tel 654 1100
- **Meie tooteid iseloomustab märksõna - vastupidav!** Metallriiulid, kasutatud kontori ja poe siseistus. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusladu APUNEKS OÜ

Koolitus

- **On veel viimased vabad kohad 25. märtsil algavale Täiskasvanute koolitaja koolitusele.** Koolituse toimumise koht Lastekodu 43, Tallinn. Nanny Koolitus on Eesti Töötukassa koostööpartner. Lisainfo www.nanny.ee Tel 5201201.

Remont

- **Teen korterite, majade remonti ja muid ehitustöid.** Tel 5016542.

Teated



- **Eastern Europe Real Estate Investment Fund (edaspidi „Fond“ või „EEREIF“)** osakuomanike üldkoosoleku teade

AS EEREIF Management (registrikood 11125302, asukoht ja aadress Roosikrantsi 11, 10119 Tallinn) juhatus kutsub kokku Fondi osakuomanike üldkoosoleku. Üldkoosolek toimub 4. aprillil 2013 kell 15:00 Telliskivi Loomelinnakus, Telliskivi tn. 60a. Osakuomanike registreerimine algab kell 14:00. Fondi üldkoosolekul, mis toimus 27.02.2013, kinnitasid osakuomanikud uued Fondi tingimused, mis muuhulgas nägid ette järelevalvekomitee moodustamise ning andsid üldkoosoleku pädevusse Fondi kinnisvara hindaja määramise. Täna se on nimetatud tingimused esitatud Finantsinspektsioonile kinnitamiseks. Arvestades eeltoodut kutsub AS EEREIF Management kokku EEREIF-i osakuomanike üldkoosoleku. Üldkoosoleku päevakorras on: 1. Fondi järelevalvekomitee kolmanda liikme valimine; 2. Fondi kinnisvara hindaja määramine. Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud osakuomanikud määratakse vastavalt Fondi Tingimuste punktile 1 (5). Üldkoosolekul osalemiseks peavad osakud olema registreeritud osakuomaniku nimele Eesti Väärtpaberite Keskregistris hiljemalt 28. märtsi 2013 tööpäeva lõpu seisuga. Üldkoosolekule registreerimisel palume füüsilistel isikutel esitada pass või ID kaart, esindajal lisaks volikiri; juriidiliste isikute seadusjärgsetel esindajatel esitada pass või ID kaart ja koopia kehtivast äriregistrikaardist ning volitatud esindajatel lisaks eelpool toodud dokumentidele juhata se poolt väljastatud volikiri. Lisainfo: Tel. +372 6802 680 e-post: info@eereif.com- **Vastavalt Kaugkütteseaduse § 141 ja majandus- ja kommunikatsiooniministri 21.06.2011 määrusele nr 47 § 2 ning seoses Sangaste aleviku hakkepuidul töötava katlamaja renoveerimisega SA KIK keskkonnaprogrammi raames ja rahastamisel, teavitab OÜ Sanva soojuse ostmiseks lepingu sõlmimise kavatsusest.** Katlamaja on mõeldud kasutamiseks kütteperioodil s.o. september-mai programmeeritava tööprotsessiga 1 MW võimsusega saepuru- ja hakkepuidukatlagas. **Katla vali kul on seatud järgmised kriteeriumid:** - Katla kõrge kasutegur, 85 %; - Põlemisprotsessi automaatne juhtimine; - Primaar- ja sekundaarõhu efektiivne jaotamine;

- Õhukanalites turbulisaatorite kasutamine.

Katlamaja seadmete ja tehnoloogia valikul on eesmärgiks:

- paindlik põlemise juhtimisprotsess, mis võimaldab katla tööd juhtida nii vajaliku võimsuse kui ka küttevee temperatuurijärgi ja välisõhu temperatuuriranduri järgi;
- kaasaegne, kasutajasõbralik automaatika, mille komplekti kuulub programmikell, mis võimaldab kütteperioodi pikkust reguleerida vastavalt nädalapäevale ja konkreetsele hetkevajadusele
- keskkonnasõbralik – põlemisgaaside efektiivne puhastamine tahketest osakestest vastavalt EL-i standardi nõuetele;
- katlavee pidev tsirkulatsioon, mista gab soojuse ühtlase ülekandmise;
- katla toitevee pehmemdamine, et vältida katlakivi tekkimise võimalus;
- hoolduskulude minimaalne vajadus.

Kvalifitseerimise eeltingimused:

- soovija peab olema asukohamaa seaduse järgi registreeritud äriregistris;
- soovija peab olema täitnud õigusaktidest tuleneva pakkuja asukoha riikide maksude ja sotsiaalkindlustuse maksete tasumise kohustuse;
- soovija ei tohi olla pankrotis või likvideerimisel, tema äritegevus ei tohi olla peatatud, tema suhtes ei tohi olla algatatud saneerimis- ega pankrotimenetlust;
- soovija peab omama eeldusi ülal loetletud tingimuste ja pakkimise kutse dokumentides toodud nõuetele vastava katlamaja tööle rakendamiseks hiljemalt viie (5) kuu jooksul alates lepingu sõlmimisest.

- Sooviavaldus peab olema vormistatud eesti keeles ja kajastama kõiki kvalifitseerimise eeltingimustes toodud kriteeriume.

Käesolev teade on avaldatud informatsiooni kogumise eesmärgil ning ei ole avaliku konkursi väljakuulutamine ega pakkumus lepingu sõlmimiseks. Konkursi korraldamise või lepingu sõlmimiseks läbirääkimiste alustamise otsuse teeb OÜ Sanva lähtuvalt laekunud sooviavaldustest. Lepingu sõlmimise perioodi pikkuseks soojatootjaga on 12 aastat. Lisainformatsioon : Rein Areng, tel: 516 0163; e-post: rein.areng@gmail.com Kirjalik sooviavaldus palume esitada OÜ Sanva aadressil Keeni küla, Sangaste vald 67012, Valgamaa 30 päeva jooksul käesoleva teate avaldamisest.

Teenused

- **KAARDID ENNUSTAVAD** Tel 900 1727 24 h, h 1,09€/min www.ennustus.ee
- **Õmblusmasinate remont,** väljakutsed tel 656 6063, 551 6633, Rosmann.
- **Pakun klassikalist massaaži teie pool,** tel 5608 1849.

Töö

- **Vajatakse Norrasse üldehitus-töölisi,** tel 515 7377.
- **Müügipartner OÜ otsib seoses töomahu suurenemisega müüjaid õhtusesse vahetusse.** Töö toimub kohapeal Tallinnas (Pärnu mnt.21) asuvas kontoris. Töö aeg E-R 17.00 - 21.00. Sobib nii lisatööks kui ka pensionäri le lisa teenimiseks. Lisainfo : 5605 9559 Maiga Meiusi

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõugust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepu ku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

 **HOLMES & MEYERS**
Metsasõbralik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Armas Kristina, tunneme Sulle kaasa kalli

ISA

lahkumise puhul

Faehlmanni tn. majanaabrid

Mälestame

HEINAR KUKKE

Sügav kaastunne tema perele ja omastele

TPEDI KK VI lennu kursusekaaslased

Mälestame kauaaegset head kolleegi

TOOMAS KÖÖPI

ja avaldame kaastunnet lähedastele

Keskonnainspektsioon

Avaldame kaastunnet Eero Kõobile armsa onu

TOOMAS KÕÖBI

kaotuse puhul

Töökaaslased Folger ARTist

Südamlik kaastunne Eilika Lukkonenile isa

EINAR LUKKONENI

kaotuse puhul

Haabersti Vaba Aja Keskus

Südamlik kaastunne Andres Keesile

ISA

kaotuse puhul

Kolleegid ASist Ekspress Grupp

Suikus igavesele unele

MARE NUUT

Sügav kaastunne Karinile perega ema surma puhul

Leida, Marju, Maret

Mis tulema peab - see tuleb Kellel saab otsa aeg - see läheb Minnes võtab ta lambist tule ja süütab taevasse tähe

Armast

KADIT

13.08.1969 - 10.03.2013

mälestab tädi Sirje

Sügav kaastunne kõigile lähedastele

Meie südamlik kaastunne Maiele, Androle ja Svenile kalli pereliikme

TOOMAS KÖÖP

kaotuse puhul

Eero, Kadri, Kerstin ja Kaspar peredega

Head und Sul viimses voodis...

Mälestame leinas väärikat vanahärrat

GUNNAR PÄLL

13.07.1925 - 08.03.2013

Rain, Rait perega, Sirje

Mälestame kauaaegset Estonia solisti

TIINA JAAKSOO

25.08.1931 - 07.03.2013

Sügav kaastunne omastele

Estoonlased

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie kallid

RUTH KUULI

29.07.1922 - 07.03.2013

Leinab vennapere

Hüvastijätt 27. märtsil kl 13 Tallinna Pärnamäe Krematooriumis

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Draamasari Holby City haigla: Naha all (Inglise 2003)

09.55 Terevisioon*

11.55 Prillitoos (subtiitritega)*

12.55 Puutepunkt (subtiitritega)*

13.25 Meie inimesed: Karin*

13.50 Osoon (subtiitritega)*

14.20 Välisilm*

14.50 Välisilma dokk Jaapani tuuma-katastroofi südames (Inside Japan's Nuclear Melttdown, USA 2011)*

15.45 Tutkad (Eesti Telefilm 1976)

16.00 Draamasari Holby City haigla: Naha all (Inglise 2003)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Draamasari Õnne 13 (Eesti 2006)

17.40 Draamasari Südameasi: Maast elatudes (Inglise 2008)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

20.05 Vabariigi kodanikud

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.30 Sport

21.40 OPI!

22.10 Draamasari Vaalasaarte Maria: Kuulujutt (Hvaler, Norra 2010)

22.55 Komöödiasari ENSV, 2/7: Punane kaelarätt (Eesti 2010)*

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 459

06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused

07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Puffi ja laiguline vilepillimängija

07.35 Joonissari Sylvesteri ja Tweety seiklused

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 67

10.00 Keelatud vili*, 80

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5450

11.30 Tohter Olaf*

12.30 Sõber koer*

13.00 Ärapanija*

13.30 Doktor Oz: Meeste shokeerivad tõved

14.30 Komissar Rex: Miljoniratsu

15.30 Punased roosid, 460

16.30 Keelatud vili, 81

17.30 Roosa teemant, 68

18.30 Kodus ja võõrsil, 5451

19.00 Reporter

20.00 Eesti kõige-kõige: Uus hooaeg!

20.30 Krimi

21.00 Kriminaalne Venemaa: Sanita-ride juhtum, 1

21.35 Nikita: Uus sari!

22.30 Mängufilm Kill Bill - Pruudi kättemaks vol. 2

01.15 Chuck: Chuck vs Ameerika kangelane

02.00 Merepatrull

02.45 Eesti kõige-kõige*

03.10 Reporter*

04.00 Mängufilm Surmarelv 2* (Lethal Weapon 2, USA 1989)

TV3

06.15 Multifilm Huntik

06.40 Multifilm Winxid

07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks

07.30 Multifilm Beyblade

07.55 Kaunis Lola, 131*

08.55 Kirgede torm, 1586*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6426*

10.20 Top Shop

10.35 Kälmehead 1, 6

11.35 Monk 3, 13

12.30 Ment 2, 1: Muutuste tuules*

13.30 CSI Miami 10, 04*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6427

15.00 Lena, mu elu armastus, 50

16.00 Kaunis Lola, 132

17.00 Kirgede torm, 1587

18.00 Kättemaksukontor 3, 10: Illusioon 2

19.00 Seitsmesed uudised

20.00 Kaua võib!

20.30 Suletud uste taga 2, 7

21.25 Dr House 8, 10: Pögenikud

22.25 KINO3: Mängufilm Puhastaja (The Cleaner, USA 2007, krimipö-nevik)

00.15 NCIS kriminalistid 6, 21

01.10 Seadusesilm Steven Seagal 2, 7: Süütd

01.40 Kuni surm meid lahutab 4, 2: Doug ja Ally tulevad tagasi

02.05 Kaua võib!*

02.35 Suletud uste taga 2, 7*

03.25 Stop!*

03.50 Kättemaksukontor 3, 10*

04.40 Seitsmesed uudised

05.30 Lena, mu elu armastus, 50*

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Animasari Völukarussell* **07.20** Animasari Tatonka lood* **07.30** Animasari Ruff tegutseb* **07.40** Animasari Ma olen hirmus mutukas* **07.44** Animasari Mina olen loom* **07.45** Seiklussari Willy Fogiga ümber maailma* **08.15** Lastetuba: Puuhalud* **08.35** Öpiu! **09.00** Ringvaade* **10.05** Midsomeri mõrvad **11.40** Jüri Üdi klubi* **12.33** ERR uudised **17.00** Kalailm* **17.30** Rakett 69* **18.00** Animasari SimsalaGrimm **18.25** Animasari Näh **18.30** Lastetuba **18.45** Animasari Völukarussell **18.55** Animasari Siilipoiss Alfreði salapärased seiklused **19.05** Animasari Tinga Tinga lood **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Pealtnägija (venekeelsete subtiitritega)* **20.45** Roki seitse lainet, 3/7: Punk ja rokk **21.30** Maailmafilm Mälu teedele eksinud **22.35** Zeitgeist, 10/11 **23.20** Eesti TOP 7 **00.05** Kuritegu* **01.00** Midsomeri mõrvad* **02.40** ERR uudised

Kanal11

06.15 Totaalne ärkamine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen* **10.50** Piinlikud tõved **11.20**

TV6

06.00 Hommikuraadio **08.30** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 24 **10.00** Kutsuge kobra 11 7, 96 **11.00** Lisaülesanne **12.45** Victoria püssi ja panniga 1, 2 **13.15** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 25 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 2, 31 **15.00** Kutsuge kobra 11 7, 96 **16.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 62 **16.30** A-Rühm 3, 4 **17.30** Kutsuge kobra 11 7, 97 **18.30** Simpsonid 17, 16 **19.00** Perepea 6, 11 **19.30** Seksisemud 1, 12 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 63 **20.30** Simpsonid

Kanal12

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** MacGyver* **09.20** Conan* **10.10** Rannavalve: Vesised nägemused **11.00** Jututuba **13.40** Komissar Rex* **14.35** Walker -Texase korralvur* **15.25** MacGyver **16.20** Merepatrull **17.10** Komissar Rex: Saatana märk **18.05** Walker – Texase korralvur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed*: Al koos Kellyga **20.00** Galileo **20.30** Ärapanija **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mängufilm Esimene aasta **23.15** Mootorite maailmas **23.30** Conan, 49 : Snooki, JWwoww, Ken Marino, Mark Normand **00.20** Kaks ja pool meest **00.45** Tuvikesed **01.10** Tuvikesed: Varumeheks **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Sa tahad olla esiplaanil ja domineerida, kuid püüad oma auahneid plaane iga hinna eest teiste eest varjata.

SÕNN Võid uneledes tulla mõne väga geniaalse lahenduse peale, kuid samas võid unustada näiteks juba kokku lepitud kohtumise.

KAKSIKUD Fookuses on sinu roll ühiskonnas ja sotsiaalne positsioon. Ning kui oled eelnevalt teinud piisavalt ettevalmistusi, koged edu ja tunnustust.

VÄHK Parim hetk uuteks muljeteks – reisi või mõne muu eksootilise ettevõtmise alustamiseks. Ka suhted teistega pakuvad suuremat vaimset ja emotsionaalset pinget.

LÕVI Armukadedus või vaidlus-himu võib olla probleemiks. Füüsiline võib armastus pakkuda nüüd tõeliselt kosmist kogemust!

NEITSI Sobiv päev kõige nautimiseks just meelises mõttes – katsumiseks, kompimiseks, sisse hingamiseks või lihtsalt süvenenult vaatamiseks.

KAALUD Paljud suhted võivad olla tasakaalust väljas. Keegi võib olla lausa pealetükkiv, keegi jälle mängib mingit pimesikumängu. Aktuaalne võib olla ka armukadeduse teema.

SKORPION Viibid tugevate tunnete meelevaldas – iha ja viha kipuvad kergesti kohti vahetama. Teed kõike suure intensiivsusega, millest omakorda tekib liigsuur energiakulu.

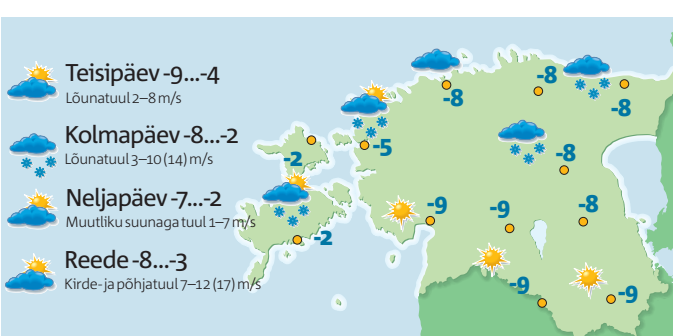
AMBUR Ole unistamisega ettevaatlik, sest su unistused võivad kunagi tõesti täituda! Loo ikka seliseid visioone, mille täitumist sa oled valmis ka välja kannatama...

KALJUKITS Info üleküllus ja kiire tempo võivad sind närvi ajada. Samas on see hea selleks, et näha, millised plaanid peavad kaosele vastu ja millised mitte.

VEEVALAJA Täna võid oma sõnadega suurt segadust külvata – eriti just töö- ja äriasjade liinis. Kuid õhtu sobib kenasti nii kirglikuks armumänguks või mõneks muuks kirglikuks tegevuseks.

KALAD Ülitugev Kalade märgi mõju muudab sind tundlikuks ja kergesti haavuvaks. Tuleb ette emotsionaalseid ülereageerimisi.

ILM



RISTSÕNA

	ELUND	..KABINET (USA presidendi tooruum) UHA	NAATRIUM SOÖGINÕU	VARRAS TÄHELE-PANELIK	MESIPUU MAITSE-AINE	PUIDU-KAHJUR ESINEMIS-KOHT	SÜLI, RÜPP "NAITLEJA ... (eesti film)	PHILIPPINE ISLANDS SARNANE	LILL KLEEPAINE
JAHIKLASS									
AMPER									
RUUMIKAS VÄRSIJALA RÕHULINE OSA									
LÄÄTSEKAE									
TESLA									
FAATUM									
... JA HULGI									
KIRJANIK (1890-1952) VOISTLUSE PUNKTISES									
TANTS									
2 x TÄHT									
PEALINN EUROOPAS									
52.									
MAGADA TAHTEV									
...., VIDI, VICI									
JAAPAN RIISVEIN									
ETEM									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

•• Õnnelik isa hüüab sünnitusmajas: „Hurra! Kaksikud!” „Ei, esialgu ikka ainult üks,” rahustab teda õde. „Ja järgmine kord tulge kaine peaga.” •• Farmer ostab turult kanu ja saadab oma poja neid koju viima. Läbi küla minnes pillab poiss kasti kogemata maha, kaas tuleb küljest ära ja kanad jooksevad laiali. Poiss otsib hoolikalt läbi kogu ümbruskonna ja pistab tabatud kanad kasti tagasi. Lootes, et on kõik üles leidnud, läheb ta vastumeelselt koju, kartes halvemat. „Paps, kanad pääsesid lahti,”

tunnistab ta kurvalt üles, „aga mu õnnestub kõik kaksteist siiski üles leida.” „Tubli poiss!” kiidab isa. „Turult hakkasid sa tulema ainult seitsmeka.” •• Telefonikõne: „Halloo! Kas teie number on 666 6666?” „Jah, on küll.” „Jumal tänatud! Kas te saaksite minu eest päästeteenistusse helistada, ma liimisin oma sõrme superliimiga telefoni külge.”

Kristian Pauer

PAUER®

Nemi

USE MWHRE

www.facebook.com/artistaloovburoo

KUIDAS VÄHENDADA VALIMEREKLAAMI JA SUURENDADA VALIMISAKTIIVSUST: «LASKE» INIMESTEL NÄIDATA, KEDA NAD EI VALIKS...

MIDA SA NÄDALAVAHETUSEL TEGID? NAGU SEE SIND HUVITAKS!

JA ÜLEÜLDSE, MIDA SA PÄRID? ON SEE MINGI NALI VÕI??

MULLE MEELDIS ROHKEM, KUI SA SUITSETASID.

SUDOKU

Pappocom

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

6			4	7				9
					5		1	
					8	7	4	2
	2							7
		3				4		
7							3	
9	5	1	8					
	7		6					
8				4	9			3

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

SUDOKU reeglid

•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

9	1	6	5	2	4	8	7	3
5	2	4	8	3	7	6	9	1
7	3	8	1	6	9	4	5	2
4	8	7	9	1	5	3	2	6
1	5	3	2	7	6	9	4	8
6	9	2	4	8	3	5	1	7
3	7	9	6	5	2	1	8	4
2	4	1	3	9	8	7	6	5
8	6	5	7	4	1	2	3	9



Foto: Robert Männa, Valgamaa



Foto: Sigrid Salm, Tartumaa



Foto: Ave-Katri Pargi, Lääne-Virumaa



Foto: Aerton Vosso, Tartumaa



Foto: Andreas Raukas, Võrumaa



Foto: Harry Nurmik, Lääne-Virumaa



Foto: Kadri Mäesalu, Lääne-Virumaa



Foto: Erle Vaidre, Harjumaa



Foto: Madis Vasser, Tartumaa



Foto: Uku Lilleväli, Tartumaa



Foto: Tõnu Kangur, Pärnumaa



Foto: Rea Koppel, Norra



Foto: Tõnis Tuuder, Harjumaa



Foto: Merike Alep, Valgamaa



Foto: Mari Aidla, Harjumaa



Foto: Tõnis Rannap, Harjumaa



Foto: Taimi Kull, Harjumaa



Foto: Sten Roosvald, Harjumaa



Foto: Silvia Kümnik, Harjumaa



Foto: Anni Rõuk, Pärnumaa



Foto: Karl Pikla, Pärnumaa



Foto: Katrin Veskimeister, Pärnumaa



Foto: Ruta Allika, Harjumaa